

แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

องค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

คำนำ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติมซีกซ่อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นท้องถิ่นห้าปีขึ้น เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนพัฒนาห้าปี เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาคือแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะใช้แผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการบริหารงานซึ่งแผนพัฒนา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมาย ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งการกำหนดโครงการ/กิจกรรม ตัวชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาในระยะยาวอย่างต่อเนื่อง โดยสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอและนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นและที่สำคัญองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินงานเพื่อตอบสนองต่อปัญหา ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งแสดงออกมาในรูปแบบของแผนแม่บทชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม จึงมีบทบาทอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง มิได้มีเพียงการบริหารด้านโครงสร้างพื้นฐาน ก่อสร้างถนนสาธารณูปการ คุ้ระบายน้ำเท่านั้น มีบทบาทและอำนาจหน้าที่ครอบคลุม ด้านคุณภาพชีวิต การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้ท้องถิ่นด้วย โดยการเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลกะมิยอ ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนา ตลอดจนการเสนอโครงการ/กิจกรรมต่างๆ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้เกิดประโยชน์และ ตรงกับความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด รายละเอียดตามเอกสารแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕) นี้

องค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) เล่มนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาเขตพื้นที่ตำบลบาราโหม สามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง และขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่มีส่วนร่วมดำเนินการให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เป็นผลดีต่อการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในระยะเวลา ๕ ปี ต่อไป

คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน	
๑ ด้านกายภาพ	๑ - ๒
๒ ด้านการเมือง/การปกครอง	๒ - ๓
๓ ประชากร	๓ - ๔
๔ สภาพทางสังคม	๕ - ๗
๕ ระบบบริการพื้นฐาน	๘ - ๙
๖ ระบบเศรษฐกิจ	๙ - ๑๐
๗ เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น	๑๐ - ๑๑
๘ ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม	๑๑ - ๑๒
๙ ทรัพยากรธรรมชาติ	๑๒ - ๑๓
ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
๑ ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค	๑๔ - ๑๖
๒ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๖ - ๑๘
๓ การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น	๑๘ - ๑๙
ส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ	
๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน	๑๙ - ๒๑
๒ บัญชีโครงการพัฒนาท้องถิ่น	
- (แบบ ผ.๐๑)	๒๒ - ๒๓
- (แบบ ผ.๐๒)	๒๓ - ๒๖
- (แบบ ผ.๐๒/๑)	๒๖ - ๒๗
- (แบบ ผ.๐๓)	๒๗ - ๒๘
ส่วนที่ ๔ การติดตามและประเมินผล	
๑ การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์	๒๘-๒๙
๒ การติดตามและประเมินผลโครงการ	๒๙-๓๐
๓ สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม	๓๐-๓๑
๔ ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต	๓๑-๓๒

ภาคผนวก ก ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ประวัติความเป็นมา

ตำบลบาราโหมแยกออกมาจากตำบลตันหยงลูโละ ประมาณ ๘๐ - ๙๐ ปี ประชากรมาจากหมู่เกาะมลายู ตั้งรกรากมาเป็น ๑๐๐ ปี ถิ่นฐานเดิมเป็นหมู่บ้านที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของเมืองปัตตานี เดิมเกี่ยวข้องกับเมืองลังกาสุกะ ประชาชนเดิมนับถือศาสนาพุทธนิกายมหายาน เป็นเมืองพุทธมลายูแห่งราชอาณาจักรลังกาสุกะ อยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์โกตาลิม ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างนครรัฐพุทธ เป็นรัฐอิสลาม มีพญาอินทรีเป็นผู้ก่อตั้งรัฐปัตตานีดารุสลาม (นครแห่งสันติ) ตำบลบาราโหม มาจากคำว่า บัรโหมหรืออัลบัรโหม ซึ่งแปลว่า "ผู้ที่กลับไปหาอัลลอฮ์" หรือ "ผู้ล่วงลับไปแล้ว" เป็นที่ตั้ง สุสานหลวง ซึ่งมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์และปัจจุบันคือ สุสานพญาอินทรี และมีนักปราชญ์ที่มีผลงานด้านการเขียนวิชาการอิสลามหลายแขนงได้รับการยอมรับว่าเป็นไข่มุกทางวิชาการแห่งนุซันดารา (หมู่เกาะมาลายูและโลกอิสลาม) ตำราของท่านยังคงใช้อยู่ในปัจจุบัน

๑.๒ ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล

ตำบลบาราโหมเป็นตำบลหนึ่งในจำนวน ๑๓ ตำบลของอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี มีการปกครองแบ่งเป็น ๓ หมู่บ้าน มีการยกฐานะจากสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๒ ปัจจุบันที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ ๒ ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองปัตตานีไปทางทิศตะวันออกเป็นระยะทางประมาณ ๑๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่โดยประมาณ ๕ ตารางกิโลเมตร หรือคิดเป็นไร่ได้ประมาณ ๓,๑๒๕ ไร่

๑.๓ ลักษณะภูมิประเทศ

ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมือง ไปทางทิศตะวันออกเป็นระยะทางประมาณ ๑๐ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ๕ ตารางกิโลเมตร หรือคิดเป็นไร่ได้ประมาณ ๓,๑๒๕ ไร่ ตั้งอยู่บริเวณติดแนวทะเลอ่าวไทยและพื้นที่ราบมีที่นาโดยรอบ มีคลองปาเราะไหลผ่านเชื่อมสู่อ่าวปัตตานี พื้นที่ป่าชายเลน เป็นพื้นที่ชายฝั่งทางทิศเหนือ มีลักษณะเป็นป่าโกงกาง ป่าแสม ราบเรียบตามแนวฝั่งคลองและลำราง น้ำท่วมถึง ซึ่งมีความสำคัญทางนิเวศวิทยาของสัตว์น้ำมีพื้นที่ประมาณ ๑๐ ไร่

๑.๔ ลักษณะภูมิอากาศ

โดยทั่วไปสภาพอากาศอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ มีสภาพอากาศแบบเขตร้อนชื้น มีฤดูกาล ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อน และฤดูฝน

- ฤดูร้อน ประมาณเดือนมกราคม - เมษายน ของทุกปี
 - อุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ ๒๓ - ๓๕ องศาเซลเซียส
 - ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๗๐ - ๘๐ %
- ฤดูฝน ประมาณเดือนพฤษภาคม - ธันวาคม ของทุกปี
 - อุณหภูมิโดยเฉลี่ยประมาณ ๒๑ - ๓๒ องศาเซลเซียส
 - ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๘๐ - ๘๕ %

๑.๕ ลักษณะของดิน

ลักษณะของดิน แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม คือ

- กลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกตะกอนลำนํ้าทะเล ในบริเวณที่ราบนํ้าทะเลท่วมถึง และบริเวณชะวากทะเล เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายนํ้าเลวมมาก เป็นดินเลนและ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย แป้ง จัดเป็นดินเค็มที่มีกรดแฝงอยู่ มักจะมีป่าชายเลนปกคลุม มีจำนวน ๖๓ ไร่ ปัจจุบันได้ตัดแปลงเป็นบ่อเลี้ยง กุ้ง หรือ ทำนาเกลือ

- กลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกตะกอนผสมตะกอนลำนํ้าและตะกอนนํ้าทะเล แล้ว พัฒนาในสภาพนํ้ากร่อย ในบริเวณที่ลุ่มต่ำชายฝั่งทะเล เป็นกลุ่มดินที่มีการระบายนํ้าเลวมมาก เป็นดินเหนียว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง มีจำนวน ๒๐๖ ไร่ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าเสม็ด มี วัชพืชต่าง ๆ เช่น กก กระจูด และหญ้าชันอากาศ

- กลุ่มดินเบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่จำนวน ๘๖๓ ไร่ แยกได้ ดังนี้

๑. พื้นที่ทำการเกษตรกรรม จำนวน ๕๓๓ ไร่

๒. พื้นที่อยู่อาศัยและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๒๓๐ ไร่

๓. พื้นที่ป่า จำนวน ๕๙ ไร่

๔. พื้นที่แหล่งนํ้า จำนวน ๔๑ ไร่

๑.๖ ลักษณะของแหล่งนํ้า

แหล่งนํ้าธรรมชาติ

ลำคลอง จำนวน ๑ สาย คือ คลองปาระ

ลำราง จำนวน ๑ สาย คือ ลำรางปาเปรีย - ลำรางต้นหยงลูโ๊ะ

แหล่งนํ้าที่สร้างขึ้น

บ่อนํ้าบาดาล จำนวน ๑ แห่ง คือ บ่อนํ้าบาดาลบ้านดี (หมู่ ๓)

นํ้าประปา จำนวน ๕ แห่ง คือ ประปา หมู่ ๑ บ้านปาระ, ประปา หมู่ ๒ บ้านปาระ, ประปา หมู่ ๒ สภาอุลามาอ, ประปา หมู่ ๓ ปอเนาะ และประปา หมู่ ๓ บ้านดี

๑.๗ ลักษณะของไม้/ป่าไม้

เป็นป่าไม้ที่ไม่ได้อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติและเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามประกาศ คณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๕

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม มีเขตการปกครองจำนวน ๓ หมู่บ้าน ประกอบด้วย

ลำดับ	หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
๑	๑	บ้านปาระ	นายอุเช็ง เบญจรุตดิน	กำนันตำบลบาราโหม
๒	๒	บ้านปาระ	นายรอยาลี นิมะมิง	ผู้ใหญ่บ้าน
๓	๓	บ้านดี	นายอับดุลเลาะ หะยีมะสะแม	ผู้ใหญ่บ้าน

อาณาเขตตำบล :

ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี มีที่ตั้งห่างจากตัวเมืองปัตตานีประมาณ ๘ กิโลเมตร

ทิศเหนือ ติดกับ อ่าวไทย
ทิศใต้ ติดกับ ตำบลกะมิยอ ตำบลคลองมานิง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลบางปู อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี
ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลตันหยงลุโละ อำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี

๒.๒ เขตการเลือกตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม มีเขตการเลือกตั้ง จำนวน ๓ เขตการเลือกตั้ง ประกอบด้วย

เขตเลือกตั้งที่ ๑ หมู่ที่ ๑ บ้านปาเราะ
เขตเลือกตั้งที่ ๒ หมู่ที่ ๒ บ้านปาเราะ
เขตเลือกตั้งที่ ๓ หมู่ที่ ๓ บ้านดี

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ตำบลบาราโหมมีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๓๒๑ ครัวเรือน ประชากรทั้งหมด ๓,๒๖๓ คน แบ่งเป็นชาย ๑,๖๑๑ คน หญิง ๑,๖๕๒ คน

หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร		
		ชาย	หญิง	รวม
๑	๑๔๙	๔๔๒	๔๒๐	๘๖๒
๒	๓๕๙	๓๖๗	๓๙๘	๑,๕๖๕
๓	๒๑๓	๓๙๘	๔๒๖	๘๒๔
รวม	๓๒๑	๑,๖๑๑	๑,๖๕๒	๓,๒๖๓

(ข้อมูล ณ วันที่ มิถุนายน ๒๕๖๒)

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ช่วงอายุ (ปี)	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
น้อยกว่า ๑	๒๒	๒๙	๕๑
๑ - ๕	๑๔๙	๑๒๙	๒๗๘
๖ - ๑๐	๑๔๐	๑๒๘	๒๖๘
๑๑ - ๑๕	๑๓๒	๑๔๘	๒๘๐
๑๖ - ๒๐	๑๓๕	๑๕๘	๒๙๓
๒๑ - ๒๕	๑๔๑	๑๗๓	๓๑๔
๒๖ - ๓๐	๑๖๗	๑๔๓	๓๑๐
๓๑ - ๓๕	๑๑๓	๑๐๙	๒๒๒
๓๖ - ๔๐	๑๐๘	๑๑๐	๒๑๘
๔๑ - ๔๕	๙๗	๑๑๕	๒๑๒
๔๖ - ๕๐	๑๐๓	๙๐	๑๙๓
๕๑ - ๕๕	๙๑	๙๕	๑๘๖
๕๖ - ๖๐	๗๘	๗๘	๑๕๖
๖๑ - ๖๕	๔๗	๔๗	๙๕
๖๖ - ๗๐	๓๘	๔๔	๘๒
๗๑ - ๗๕	๒๑	๒๑	๔๒
๗๖ - ๘๐	๑๕	๑๒	๒๗
๘๑ - ๘๕	๘	๘	๑๖
๘๖ - ๙๐	๓	๕	๘
๙๑ - ๙๕	๒	๗	๙
๙๖ - ๑๐๐	๑	๒	๓
มากกว่า ๑๐๐ ปี	๐	๑	๑
รวม	๑,๖๑๑	๑,๖๕๒	๓,๒๖๓

(ข้อมูล ณ วันที่ มิถุนายน ๒๕๖๒)

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

๑) ตารางแสดงจำนวนประชากรจำแนกตามระดับการศึกษา ปี ๒๕๖๒ ดังนี้

ระดับการศึกษา	เพศ				รวม (คน)	%
	ชาย(คน)	%	หญิง(คน)	%		
ไม่เคยศึกษา	๘๐	๕.๐๐	๙๓	๕.๖๓	๑๗๓	๔.๒๐
อนุบาล/ศูนย์เด็กเล็ก	๖๐	๓.๗๗	๖๕	๓.๙๔	๑๒๕	๓.๘๓
ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา	๘๒	๕.๐๙	๗๕	๔.๕๔	๑๕๗	๔.๘๒
จบชั้นประถมศึกษา (ป.๔,ป.๗,ป.๖)	๗๑๐	๔๔.๐๘	๗๘๐	๔๗.๒๒	๑,๔๙๐	๔๕.๖๗
มัธยมศึกษาตอนต้น (มศ.๑-๓,ม๑-๓)	๑๙๖	๑๒.๑๗	๒๒๐	๑๓.๓๒	๔๑๖	๑๒.๗๕
มัธยมศึกษาตอนปลาย (มศ.๔-๕,ม๔-๖, ปวช.	๓๐๗	๑๙.๐๖	๒๐๓	๑๒.๒๙	๕๑๐	๑๕.๖๓
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	๔๐	๒.๔๙	๕๗	๓.๔๕	๙๗	๒.๙๘
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	๑๓๕	๘.๓๘	๑๕๕	๙.๓๙	๒๙๐	๑๒.๒๘
สูงกว่าปริญญาตรี	๑	๐.๐๗	๔	๐.๒๕	๕	๐.๑๖
รวม	๑,๖๑๑	๑๐๐	๑,๖๕๒	๑๐๐	๓,๒๖๓	๑๐๐

แหล่งข้อมูล : ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ระดับตำบล ปี ๒๕๖๒

๒) จำนวนสถาบันการศึกษา ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม

๒.๑ โรงเรียนในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนบ้านปาละ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๒ ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

๒.๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม ๒ แห่ง ได้แก่

๑) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปาละ (พช.) ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๒ ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

๒) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอนุบาล ๓ ขวบ โรงเรียนบ้านปาละ ตั้งอยู่ในโรงเรียนบ้านปาละหมู่ที่ ๒ ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ตารางแสดงจำนวนนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลำดับ ที่	โรงเรียน	ป.๑	ป.๒	ป.๓	ป.๔	ป.๕	ป.๖	รวม
๑	โรงเรียนบ้านปาละ	๒๒	๒๗	๑๓	๒๓	๒๒	๑๖	๑๒๓

ตารางแสดงจำนวนนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม

ลำดับ ที่	โรงเรียน	บริบาล	อนุบาล ๑	อนุบาล ๒	อนุบาล ๓	รวม
๑	ศพด. บ้านปาละ (พช.)	๔๒	-	-	-	๔๒
๒	ศพด. อนุบาล ๓ ขวบ (บ้านปาละ)	-	๒๘	๓๓	๒๓	๘๔

๒.๓ โรงเรียนคุรุสัมพันธ์ มีจำนวน ๓ แห่ง

- โรงเรียนคุรุสัมพันธ์ประจำมัสยิดยามีอูดดิน ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๑ บ้านปาละ ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
- โรงเรียนคุรุสัมพันธ์ประจำมัสยิดดารุสลามแซคดาวูด ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๒ บ้านปาละ ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
- โรงเรียนคุรุสัมพันธ์ประจำมัสยิดนุรูนอบาดะห์ ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๓ บ้านดี ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

๔.๒ การสาธารณสุข

ในเขตพื้นที่ตำบลบาราโหม มีสถานพยาบาล ๑ แห่ง คือโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบาราโหม ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๓ บ้านดี ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

มีศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน ๓ แห่ง ได้แก่

๑. ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานหมู่บ้านบ้านปาละ หมู่ที่ ๑ บ้านปาละ ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
๒. ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานหมู่บ้านบ้านปาละ หมู่ที่ ๒ บ้านปาละ ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
๓. ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานหมู่บ้านบ้านดี หมู่ที่ ๓ บ้านดี ตำบลบาราโหม อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

และกองทุนระบบหลักประกันสุขภาพตำบลบาราโหม จำนวน ๑ แห่ง

๔.๓ อาชญากรรม

ลำดับ ที่	คดี	เหตุเกิดในพื้นที่	จำนวน (ครั้ง)	รวม
๑	ลักทรัพย์รถจักรยานยนต์	หมู่ที่ ๒ บ้านป่าระ	๒	๒
๒	ร่วมกันลักทรัพย์	หมู่ที่ ๓ บ้านดี (ฝั่งปอเนาะ)	๑	๑
๓	ทำให้เสียทรัพย์	หมู่ที่ ๓ บ้านดี (ฝั่งปอเนาะ)	๑	๑

แหล่งข้อมูล : สถานีตำรวจอำเภอเมืองปัตตานี (มกราคม – กันยายน ๒๕๕๙)

๔.๔ ยาเสพติด

ลำดับ ที่	คดี	เหตุเกิดในพื้นที่	จำนวน (ครั้ง)	รวม
๑	ยาเสพติดให้โทษ (ยาบ้า)	หมู่ที่ ๓ บ้านดี (ฝั่งปอเนาะ)	๓	๓

แหล่งข้อมูล : สถานีตำรวจอำเภอเมืองปัตตานี (มกราคม – กันยายน ๒๕๕๙)

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

ตารางแสดงการให้การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและคนพิการ ในเขตตำบลบาราโหม พ.ศ.๒๕๖๒

ประเภท	จำนวนผู้ได้รับการ ช่วยเหลือ(ราย)	จำนวนเงินที่ได้รับ (บาท)
เงินเบี้ยเลี้ยงยังชีพผู้สูงอายุ	๒๓๓	๑๕๐,๗๐๐.-บาท
เงินเบี้ยเลี้ยงยังชีพคนพิการ	๘๘	๗๐,๔๐๐.-บาท
เงินเบี้ยเลี้ยงยังชีพผู้ติดเชื้อ HIV	-	-
รวม	๓๒๑	๒๒๑,๑๐๐.-บาท

หมายเหตุ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ข้อมูลผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ (ข้อมูลคนพิการ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒)

จำนวนผู้พิการ หรือทุพพลภาพของ อบต.บาราโหม ๘๖ คน

จำนวนผู้พิการ หรือทุพพลภาพที่ขึ้นทะเบียนใหม่ ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๗ คน

รวมจำนวนพิการ (ทั้งตำบล) ๙๓ คน

จำนวนผู้ป่วยเอดส์ - คน

จำนวนผู้ป่วยเอดส์ที่ขึ้นทะเบียนใหม่ ปี ๒๕๖๓ จำนวน - คน

รวมผู้ป่วยเอดส์ (ทั้งตำบล) จำนวน - คน

จำนวนผู้สูงอายุที่ขึ้นบัญชีผู้รับเบี้ยยังชีพของ อบต.บาราโหม จำนวน ๒๓๓ คน

จำนวนผู้สูงอายุที่ขึ้นทะเบียนใหม่ ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๓๔ คน

รวมผู้สูงอายุ (ทั้งตำบล) จำนวน ๒๖๘ คน

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

เส้นทางคมนาคมในเขตตำบลบาราโหม เป็นเส้นทางติดต่อกับถนนทางหลวงและติดต่อกับตำบลใกล้เคียง ดังนี้

(๑) ถนนลาดยางทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๒ สายปัตตานี – นราธิวาส ตัดผ่านกับหมู่ที่

๒ - ๓

(๒) ถนนลาดยางทางหลวงชนบทบ้านดี – กะมียอ ซึ่งเป็นเส้นทางเริ่มจากหมู่ที่ ๓ บ้านดี ไปตำบลกะมียอ ทางทิศตะวันตก

(๓) ถนนลาดยางทางหลวงชนบทแยกจากสะพานบ้านดี – มุ่งหน้าไปตำบลปางปู อ.ยะหริ่ง ตัดผ่านกับหมู่ที่ ๒ - ๓

ถนนลาดยาง มีจำนวน.....๒.....สาย

๑. สายหน้าโรงเรียนบ้านปาละ – มัสยิด หมู่ที่ ๑ ระยะทาง ๗๐๐ เมตร

๒. สายทางเข้าองค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม ระยะทาง ๔๐๐ เมตร

ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก มีจำนวน.....๑๓.....สาย

๑. สายบ้านกำนัน หมู่ที่ ๑ ระยะทาง ๒๕๐ เมตร

๒. สายหน้า รพ.สต.หมู่ที่ ๓ ระยะทาง ๘๕ เมตร

๓. สายบ้านนางอุบล หมู่ที่ ๓ ระยะทาง ๑๙๕ เมตร

๔. สายหน้า อบต. - บ้านชุนะ หมู่ที่ ๒ ระยะทาง ๑๙๕ เมตร

๕. สายหน้าบลาซาเซาะห์ – ริมคลอง หมู่ที่ ๒ ระยะทาง ๒๒๕ เมตร

๖. สายหน้ามัสยิด – บ้านกำนัน หมู่ที่ ๑ ระยะทาง ๒๐๐ เมตร

๗. สายนาเกลือหลัง อบต. หมู่ที่ ๒ ระยะทาง ๑๓๐ เมตร

๘. สาย อบต.หลังเก่า – หน้ากูโบร์ หมู่ที่ ๒ ระยะทาง ๑๔๐ เมตร

๙. สายบ้านแบยา – บาราโหมบาติก หมู่ที่ ๒ ระยะทาง ๑๐๐ เมตร

๑๐. สายโรงงานขนม – สนามบอล หมู่ที่ ๒ ระยะทาง ๒๗๐ เมตร

๑๑. สายชะดาดูด หมู่ที่ ๒ ระยะทาง ๒๘๐ เมตร

๑๒. สายข้างบ้านผู้ใหญ่ หมู่ที่ ๒ หมู่ที่ ๒ ระยะทาง ๓๐๐ เมตร

๑๓. สายภายใน อบต.หลังใหม่ หมู่ที่ ๒ ระยะทาง ๓๐๐ เมตร

๕.๒ การไฟฟ้า

มีไฟฟ้าใช้ครอบคลุมทั้ง ๓ หมู่บ้าน และเส้นทางที่มีการบุกเบิกถนนสายใหม่ องค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม ได้จัดทำการศึกษาเขตไฟฟ้าสาธารณะแล้ว แต่ยังไม่ครอบคลุมถนนสายชนบททุกสาย

๕.๓ การประปา

มีบริการน้ำประปาครอบคลุมทั้ง ๓ หมู่บ้าน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม รับโอนกิจการประปาจากประปาหมู่บ้านครบทั้ง ๓ หมู่แล้ว โดยแยกได้ดังนี้

หมู่ที่ ๑ ประปาบ้านปาละ จำนวน ๑ แห่ง

หมู่ที่ ๒ ประปาบ้านปาละ และประปาสภาอุลามาอ จำนวน ๒ แห่ง

หมู่ที่ ๓ ประปาปอเนาะ และประปาบ้านดี จำนวน ๒ แห่ง

บ่อน้ำบาดาล จำนวน ๑ แห่ง คือ บ่อน้ำบาดาลบ้านดี (หมู่ ๓)

๕.๔ โทรศัพท์

- ไม่มีสถานีโทรคมนาคม (ชุมสายโทรศัพท์) อยู่ในพื้นที่

๕.๕ ไปรษณีย์/การสื่อสาร/การขนส่งวัสดุ ครุภัณฑ์

- ไม่มีที่ทำการไปรษณีย์และสถานีขนส่ง อยู่ในพื้นที่

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

พื้นที่ทำการเกษตร ๖๑๐ ไร่

การประกอบอาชีพหลักของประชากรในตำบล คือ ทำการประมง เลี้ยงสัตว์ รับจ้าง และทำการเกษตร

ประกอบอาชีพทำนา หมู่ที่ ๓ บ้านดี (ฝั่งปอเนาะ)

ประกอบอาชีพทำสวนมะพร้าว ทุกหมู่บ้าน

ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ เช่น แพะ แกะ วัว เป็ด ไก่ ทุกหมู่บ้าน

ประกอบอาชีพประมงและเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย ทุกหมู่บ้าน

๖.๒ การประมง

เป็นอาชีพหลักของประชากรในตำบลบาราโหม คือ การทำการประมงพื้นบ้านและเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย เช่น ปลากระพง, กุ้งกุลาดำ เป็นต้น

๖.๓ การปศุสัตว์

ประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ เช่น แพะ แกะ วัว เป็ด ไก่ ส่วนใหญ่จะเลี้ยงแบบปล่อยให้สัตว์เลี้ยงหากินเอง

๖.๔ การบริการ

- กองทุนสวัสดิการชุมชน ตำบลบาราโหม ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ บ้านปาเราะ
- ศูนย์พักพิงพระราชทานฯ ตำบลบาราโหม ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ บ้านปาเราะ (บริเวณริ้วของ อบต. บาราโหม)

- ศูนย์ยุติธรรมชุมชนระดับตำบลบาราโหม ตั้งอยู่ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม)

๖.๕ การท่องเที่ยว

ตำบลบาราโหมมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ จำนวน ๓ แห่ง ดังนี้

๑. สุสานพญาอินทรีฯ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๒ บ้านปาเราะ
๒. สุสานรายาฮิยา บิรู และอูง ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑ บ้านปาเราะ
๓. บ่อน้ำเซกตาจุด ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๒ บ้านปาเราะ (ฝั่งเซกตาจุด)
และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ รอบอ่าวปัตตานีและป่าชายเลน

๖.๖ อุตสาหกรรม

ลำดับ	ชื่อ	ที่ตั้ง
๑	โรงทำขนมข้าวพอง	หมู่ที่ ๑ บ้านปาเราะ
๒	ท่าจอดประมงขนาดเล็ก	หมู่ที่ ๑ บ้านปาเราะ
๓	ท่าจอดประมงขนาดเล็ก	หมู่ที่ ๒ บ้านปาเราะ
๔	โรงทำขนมพื้นเมือง จำนวน ๒ แห่ง	หมู่ที่ ๒ บ้านปาเราะ
๕	โรงทำน้ำตาลแว่น	หมู่ที่ ๓ บ้านดี (ฝั่งปอเนาะ)

๖.๗ แรงงาน

ตำบลบาราโหม แบ่งกลุ่มแรงงาน ได้ ๓ กลุ่ม ดังนี้

ลำดับ	ประเภท	คิดเป็นร้อยละ
๑	กลุ่มแรงงานประกอบอาชีพการประมง	๔๐
๒	กลุ่มแรงงานประกอบอาชีพปศุสัตว์	๑๐
๓	กลุ่มแรงงานประกอบอาชีพรับจ้าง	๓๐
๔	กลุ่มแรงงานประกอบอาชีพค้าขาย	๑๐
๕	กลุ่มแรงงานประกอบอาชีพเกษตร	๑๐

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

ศาสนา	หมู่ที่ ๑	หมู่ที่ ๒	หมู่ที่ ๓	คิดเป็นร้อยละ
พุทธ	-	-	๒๑๔	๗.๑๗
อิสลาม	๘๓๖	๑,๓๙๑	๕๔๗	๙๒.๘๓
รวม	๘๓๖	๑,๓๙๑	๗๖๑	๑๐๐

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี เป็นประเพณี ๒ วัฒนธรรม (อิสลาม-พุทธ)

ประเพณีของศาสนาอิสลาม เช่น

- พิธีเข้าสุนัต (คลิบอวัยวะเพศชาย)
- งานเมาลิดนาบี (ระลึกถึงศาสดามุฮัมมัด ชล.)
- การถือศีลอด
- วันฮารีรายอ (วันตรุษอิสลาม)
- วันขึ้นปีใหม่อิสลาม (กวนขนมอาซูรอ)
- การละเล่นสึละ
- การรำร้องเง็ง

ประเพณีของศาสนาพุทธ เช่น

- วันขึ้นปีใหม่ไทย
- วันสงกรานต์
- วันลอยกระทง
- พิธีซักรพระ
- วันสารทเดือนสิบ เป็นต้น
- การรำเซ็ง
- การรำคลองยาว

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	อายุ (ปี)	สาขาภูมิปัญญา	ความเชี่ยวชาญ
๑	นายอาลี มาหะ	๗๓	งานแกะสลัก	ทำกระทายชุดมะพร้าวแบบมีลาย , แกะสลักไม้ เครื่องใช้ต่างๆ
๒	นายยูโซ๊ะ กาชอ	๖๔	งานแกะสลัก	ทำว่าว , แกะสลักไม้ ลายมลายู
๓	นายจำนงค์ สุวรรณเดช	๖๖	หมอบ้าน สมุนไพร	หมอทางไสยศาสตร์ หมอนวด

๔	นางรัตนา ชูเชิด	๗๐	สมุนไพรร	ยาสมุนไพรรต่าง ๆ
๕	นายเซ่ง อาบู่	๖๓	ดนตรี , ศิลปะการแสดง	ดนตรี, ศิลปะการแสดง

๗.๔ ภาษาถิ่น

ส่วนใหญ่จะใช้ภาษามาลายู (ยาवी) เป็นภาษาสำหรับการติดต่อสื่อสารที่เป็นลักษณะไม่เป็นทางการ และภาษากลางสำหรับใช้ติดต่อสื่อสารเป็นทางการ

๗.๕ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ประเภทอาหารขนมพื้นเมืองหรือขนมโบราณ เช่น ขนมกอแหละ ขนมตาแป้ ขนมอาเกาะ ขนมลอปะตีแกะ โรตีสปาแย ขนมบาดาบูโร๊ะ นาซิดาแซ่ ขนมตือปองอาแป้ ขนมแจะแมะ ขนมลาดู ขนมปูโล๊ะมานิส

ประเภทหัตถกรรม เช่น ผ้าปาติก แกะสลักกระต่ายขูดมะพร้าว แกะสลักไม้ แกะสลักที่วางอัลกุรอาน แกะสลักกรงนก

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

มีคลองปาเราะ เป็นคลองสายหลักของตำบลบาราโหมไหลผ่านทั้ง ๓ หมู่บ้าน ออกสู่อ่าวปัตตานีและไหลออกไปสู่ทะเลอ่าวไทย เป็นคลองที่มีความสำคัญมาก เป็นที่ทำหากินของชาวประมงพื้นบ้าน มีความอุดมสมบูรณ์ มีปลา ปู และกุ้ง อาศัยอยู่

มีลำรางปาเปรีย ยาวต่อเชื่อมไปกับลำรางต้นหยงลูโ๊ะ สำหรับเป็นเส้นทางเข้า-ออก ของเรือประมงพื้นบ้านและเป็นที่พักเรือประมง

๘.๒ ป่าไม้ มี ๒ ประเภท คือ

- ป่าไม้ที่ไม่ได้อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติและเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามประกาศคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๕ เป็นป่าทั่ว ๆ ไป

- ป่าชายเลน เป็นพื้นที่ชายฝั่งทางทิศเหนือ มีลักษณะเป็นป่าโกงกาง ป่าแสม ราบเรียบตามแนวฝั่งคลองและลำราง น้ำท่วมถึง ซึ่งมีความสำคัญทางนิเวศวิทยาของสัตว์น้ำมีพื้นที่ประมาณ ๑๐ ไร่ เป็นที่พักอาศัยของสัตว์น้ำนานาชนิด และเป็นแหล่งคลื่นลมสำหรับชาวประมงพื้นบ้าน

๘.๓ ภูเขา ในพื้นที่ตำบลบาราโหมไม่มีพื้นที่เป็นภูเขา

๘.๔ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

บริเวณรอบอ่าวปัตตานีซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกันหลาย ๆ ตำบลของอำเภอเมือง และอำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี มีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างมาก อุดมไปด้วยสัตว์น้ำนานาชนิด ทั้งกุ้ง หอย ปู ปลา เชื่อมต่อถึงคลองปาเราะ สำหรับพื้นที่ป่าชายเลน มีการทำลายบางส่วนไปบ้าง เช่น ถูกบุกรุกจากผู้ประกอบการทำบ่อเลี้ยงกุ้งกุลาดำ และการลักลอบตัดนำไปใช้ประโยชน์ แต่ก็มีการปลูกซ่อมแซมและเพิ่มเติมพื้นที่ป่าชายเลน อย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาสมดุลทางระบบนิเวศวิทยาของป่าชายเลน

๙.เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น

๙.๑ ข้อมูล หมู่บ้าน/ชุมชน

หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน	พื้นที่ (ไร่)	จำนวนประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
๑ บ้านป่าระ	๑๔๙	๙๖๕	๔๔๒	๔๒๐	๘๖๒
๒ บ้านป่าระ	๓๕๙	๑,๒๐๐	๗๖๗	๗๙๘	๑,๕๖๕
๓ บ้านดี	๒๑๓	๙๖๐	๓๙๘	๔๒๖	๘๒๔
รวม	๗๒๑	๓,๑๒๕	๑,๖๑๑	๑,๖๕๒	๓,๒๖๓

๙.๒ ข้อมูลแหล่งน้ำการเกษตร

หมู่ที่	ปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการเกษตร		แหล่งน้ำธรรมชาติ (ลำคลอง)		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	
๑ บ้านป่าระ		✓	✓		✓		๑๐๐
๒ บ้านป่าระ		✓	✓		✓		๑๐๐
๓ บ้านดี		✓	✓		✓		๑๐๐

๙.๓ ข้อมูลน้ำดื่ม น้ำใช้

หมู่ที่	บ่อบาดาลสาธารณะ		บ่อน้ำตื้นสาธารณะ		ประปาหมู่บ้าน (ของอปท.)		ประปาหมู่บ้าน (ส่วนภูมิภาค)		แหล่งน้ำธรรมชาติ		การเข้าถึงแหล่งน้ำ		ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	
๑ บ้านป่าระ		✓		✓	✓			✓	✓		✓		๙๗
๒ บ้านป่าระ		✓		✓	✓			✓	✓		✓		๙๗
๓ บ้านดี		✓		✓	✓			✓	✓		✓		๙๗

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนากองคกรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างแผนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการการเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ โดยร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๗๙) สรุปลงได้ ดังนี้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติกำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้ง กำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติเพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่างๆ รวม ๖ คณะ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง เพื่อประกอบการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
และตอบสนองต่อภารกิจ
ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต
สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้าง
ความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและ
เป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระดับเศรษฐกิจ

คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๘ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และให้เสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานในระยะที่ ๒ ของรัฐบาล (ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙) และกรอบการปฏิรูปในระยะที่ ๓ (ปี ๒๕๖๐ เป็นต้นไป) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๒ คณะ ได้แก่ (๑) คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูปเพื่อจัดทำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และ (๒) คณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศเพื่อจัดทำร่างแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ (Roadmap) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูปได้ดำเนินการยกร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยได้มีการนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่มาจากหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการเมือง และนักวิชาการ รวมถึงได้พิจารณานำข้อคิดเห็นจากสภาปฏิรูปแห่งชาติ และความคิดเห็นจากภาคประชาชนมาเป็นข้อมูลในการยกร่างยุทธศาสตร์ชาติด้วย และได้นำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

การดำเนินการขั้นต่อไป คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจะนำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและจะได้รับการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ก่อนที่จะนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกรอบยุทธศาสตร์ชาติมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางในการบริหารประเทศภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๔) นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ จะได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนระยะ ๕ ปี มาถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติการระดับกระทรวงและแผนพัฒนารายสาขาในระหว่างที่กลไกการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

สภาพแวดล้อม

กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วและในหลากหลายมิติทำให้ภูมิทัศน์ของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญสิ่งแวดล้อม แต่ขณะเดียวกันท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงต่างก็มีปัจจัยเสี่ยงและภัยคุกคามที่ต้องบริหารจัดการด้วยความยากลำบากมากขึ้นกระแสนิยมและการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์เศรษฐกิจของโลกได้ส่งผลให้โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งเดิมมีโครงสร้างเศรษฐกิจในระบบ “เกษตรแบบพึ่งตนเอง” ต้องปรับตัวและเปลี่ยนไปเป็นระบบเศรษฐกิจที่ “พึ่งพาอุตสาหกรรมและการส่งออก” การพัฒนาในภาคเกษตรล่าช้ากว่าฐานการผลิตอื่นๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้นตามลำดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีปัญหาคอขวดหรือคอขวดทางด้านรายได้ระหว่างภาคการเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมและระหว่างสังคมในเมืองและชนบทขยายวงกว้างขึ้น และปัญหาคอขวดกระจุกตัวในกลุ่มเกษตรกรรายย่อยและในภาคชนบทรวมทั้งโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ แหล่งทุน และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพสำหรับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลก็มีในวงแคบกว่า ในขณะที่การใช้เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมและบริการเองก็นับว่ายังอยู่ในกลุ่มประเทศที่ใช้เทคโนโลยีในระดับกลางๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถพัฒนาตัวเอง

ภายใน...

ภายในประเทศ ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศ โดยรวมประเทศไทยจึงยังใช้วัตถุดิบและแรงงานเข้มข้นในการเป็นจุดแข็งในการแข่งขันและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตนอกจากนั้น ในอีกด้านหนึ่งการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของโลกและแรงขับเคลื่อนของเทคโนโลยีสมัยใหม่รวมทั้งความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดของสังคมโลกได้ทำให้เกิดภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาทิ การก่อการร้าย โรคระบาด เครือข่ายยาเสพติดข้ามชาติ และการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ ขณะที่การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกก็มีความผันผวนรุนแรงขึ้น ซึ่งล้วนแล้วเป็นความเสี่ยงในการดำรงชีวิตของประชาชน การบริหารจัดการทางธุรกิจ และการบริหารราชการแผ่นดินของภาครัฐ

นอกจากนั้นในช่วงต้นศตวรรษที่ ๒๑ กระแสโลกาภิวัตน์ได้ทำให้ภูมิทัศน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลกเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจสังคมอุตสาหกรรมสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัล ในขณะที่โอกาสทางเศรษฐกิจขยายเพิ่มขึ้น แต่ช่องว่างทางสังคมก็ยิ่งกว้างขึ้นรวมถึงช่องว่างทางดิจิทัล (digital divide) ถ้าหากไม่สามารถลดลงก็จะยิ่งทำให้ความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมมีความแตกต่างมากขึ้น ประกอบกับในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้าสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในทุกมิติ เงื่อนไขภายนอกที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความเสี่ยงและท้าทายต่อการปรับตัวมากขึ้นจากการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้และเทคโนโลยี และสินค้าและบริการ ขณะเดียวกันการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ความเชื่อมโยงทุกระบบในขณะที่ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลกเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชียภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโลกซึ่งในช่วงระยะ ๑๐ ปีข้างหน้าจะยังคงได้รับผลกระทบจากปัจจัยสำคัญหลายประการทั้งปัญหาต่อเนื่องจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจโลกในช่วงปี ๒๕๕๑ – ๒๕๕๒ และวิกฤติการณ์ในกลุ่มประเทศยูโรโซนที่ทำให้ระดับหนี้สาธารณะในประเทศต่างๆ เพิ่มสูงขึ้นและกลายเป็นความเสี่ยงต่อความยั่งยืนทางการคลัง ขณะที่จะมีผลพวงต่อเนื่องจากการดำเนินมาตรการขยายปริมาณเงินขนาดใหญ่ในสหรัฐฯ ซึ่งเป็นความเสี่ยงให้เกิดภาวะเงินเฟ้อได้เมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวเต็มที่ รวมทั้งอาจมีความผันผวนของการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ นอกจากนี้การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าสู่จุดอิ่มตัวมากขึ้น ขณะที่การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยให้ประสิทธิภาพการผลิตของโลกเพิ่มขึ้นขนานใหญ่และเป็นวงกว้าง เช่นที่เคยเกิดขึ้นในช่วงการปฏิวัติอุตสาหกรรมยังไม่มีแนวโน้มการก่อตัวที่ชัดเจน แต่ก็มีแนวโน้มของการพัฒนาเทคโนโลยีในรูปแบบใหม่ๆ ที่จะเปิดโอกาสสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว เศรษฐกิจโลกในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ ในช่วง ๕ ปีก่อนวิกฤติเศรษฐกิจโลก (๒๕๔๖ – ๒๕๕๐) สถานการณ์ที่ตลาดโลกขยายตัวช้า แต่ประเทศต่างๆ ขยายกำลังการผลิตเพื่อยกระดับศักยภาพการผลิตการแข่งขันในตลาดโลกจะมีความรุนแรงขึ้น ขณะเดียวกันการลดลงของประชากรไทยในระยะ ๑๐ - ๑๕ ปี ข้างหน้านี้ จะทำให้ขนาดของตลาดในประเทศขยายตัวช้าลง เงื่อนไขดังกล่าวเป็นความเสี่ยงสำหรับอนาคตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาวหากประเทศไทยไม่เร่งปรับโครงสร้างเพื่อแก้ปัญหาจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้สัมฤทธิ์ผลในด้านความมั่นคงของโลกก็กำลังก้าวเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญจากการปรับดุลอำนาจของสหรัฐฯ เพื่อพยายามคงบทบาทผู้นำโลกและเพื่อคานอิทธิพลและบทบาทของจีนและรัสเซียที่เพิ่มมากขึ้นในเอเชียและยุโรปนั้น น่าจะมีผลทำให้บรรยากาศด้านความมั่นคงของโลกในช่วงปี ๒๕๖๐ - ปี ๒๕๗๙ มีลักษณะผสมผสานกันทั้งความร่วมมือและความขัดแย้ง โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยผลประโยชน์แห่งชาติทั้งในระดับทวีปและพหุภาคีเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดนโยบายของประเทศและกลุ่มประเทศสำหรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจะเป็นเงื่อนไขสำคัญ

สำหรับ...

สำหรับอนาคตของโลกและประเทศไทยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นอัจฉริยะจะกระทบ การดำรงชีวิตของคนและทำให้เกิดธุรกิจรูปแบบใหม่ รวมทั้งเกิดการเชื่อมต่อและการบรรจบกันของเทคโนโลยี ก้าวหน้าอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ ซึ่งประเทศไทยจะต้องลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์และการวิจัยให้สามารถ พัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ เงื่อนไขการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมก็จะเป็นเกณฑ์มาตรฐาน ที่กดดันให้ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมสีเขียวโดยการพัฒนาและนาเทคโนโลยีสีเขียวมาใช้ก็จะมีส่วน สำคัญ และช่วยแก้ปัญหาการลดลงของทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งน้ำมัน ซึ่งแม้ราคาจะลดลงแต่มีผลกระทบต่อ สภาพแวดล้อม จึงต้องผลักดันให้มุ่งสู่การผลิตพลังงานทดแทนในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งพืชพลังงาน ที่อาจจะ กระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของโลก

นอกจากนั้น ยังมีข้อจำกัดและความเสี่ยงสำคัญจากการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกและภาวะ ภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงผันผวนและภาวะโลกร้อน ทั้งนี้โครงสร้างประชากรโลกที่เข้าสู่สังคมสูงวัย แม้จะส่งผลให้ เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ แต่มีความเสี่ยงให้เกิดการแย่งชิงแรงงานและเงินทุน รวมทั้งมีแรงกดดันต่อการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการและสาธารณสุขเพิ่มขึ้นในหลายๆ ประเทศกลายเป็นความเสี่ยงด้านการคลังที่สำคัญ สำหรับ ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศที่ผันผวนก่อให้เกิดภัยธรรมชาติที่ทวีความ รุนแรงมากขึ้นนั้น ก่อให้เกิดต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจ การดำรงชีวิต การผลิตและการ บริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ในขณะที่ความพยายามในการกระจายความเจริญและการพัฒนาให้มีความทั่วถึงมากขึ้น ประกอบกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความเป็นเมืองเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตามมาด้วยการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ และความเป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม ภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การยึดถือหลักการบริหารจัดการที่ดีทั้งในภาครัฐและภาค ธุรกิจเอกชน การใช้ระบอบประชาธิปไตย และการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิมนุษยชนจะเข้มข้นมากขึ้น

สำหรับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทยนั้น ผลของการพัฒนาตั้งแต่อดีตถึง ปัจจุบันทำให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ โดยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศระดับรายได้ปาน กลางมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และได้ขยับสูงขึ้นมาอยู่ในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และล่าสุดในปี ๒๕๕๗ รายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๗๓๙๒ ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อปีฐานการผลิต และบริการหลากหลายขึ้น ฐานการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมใหญ่ขึ้นมาก หลายสาขาการผลิตและบริการ สามารถแข่งขันและมีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงขึ้นและสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศในระดับสูง อาทิ กลุ่มยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าเกษตร การท่องเที่ยว และบริการด้าน สุขภาพ ฐานเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้นส่งผลให้การจ้างงานเพิ่มขึ้นเป็น ๓๘.๑ ล้านคนจากประชากรวัยแรงงาน ๓๘.๖ ล้านคน อัตราการว่างงานเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ ๑ ปัญหาความยากจนจึงลดลงตามลำดับจากร้อยละ ๒๐.๐ ในปี ๒๕๕๐ เป็นร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ คุณภาพชีวิตดีขึ้นในทุกๆ ด้าน โอกาสการได้รับการศึกษา บริการ สาธารณสุข บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคม อื่นๆ รวมถึงการเข้าถึง ทรัพยากรต่างๆ มีความครอบคลุมและมีคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยก็มีความเป็น สากลมากขึ้น ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับนานาชาติทั้งในรูปของทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อเป็นกลไกและ ช่องทางในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศก็มีความก้าวหน้าไปมาก รวมทั้ง ครอบคลุมความร่วมมือที่ช่วยทำให้ประเทศไทยสามารถยกระดับมาตรฐานต่างๆ ไปสู่ระดับสากลก็มีความคืบหน้า

นอกจาก...

นอกจากนั้น ประสบการณ์ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินในปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ ได้ส่งผลให้ภาครัฐและภาคเอกชนปรับตัวในการบริหารความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกัน ให้ดีขึ้นตามแนวคิดการบริหารจัดการที่ดีอันได้แก่ การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้และเป็นระบบดีขึ้น มีการกำกับดูแลวินัยทางการเงินการคลังที่กำหนดกรอบของความยั่งยืนทางการเงินการคลังเป็นแนวปฏิบัติที่ดีขึ้น และฐานะการคลังมีความมั่นคงมากขึ้น และฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูง มีการปรับปรุงในเรื่องกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ให้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีการสร้างความเป็นธรรมให้กับกลุ่มต่างๆ สามารถคุ้มครองผู้บริโภคและประชาชนจากการถูกเอาเปรียบได้ดีขึ้น ช่วยสร้างบรรยากาศของการแข่งขันในตลาด และสนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมีความสะดวกคล่องตัวมากขึ้นแต่ประเทศไทยก็ยังมีจุดอ่อนในเชิงโครงสร้างหลายด้านทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จุดอ่อนสำคัญของประเทศไทยได้แก่ โครงสร้างประชากรสูงอายุมากขึ้นตามลำดับ แต่คุณภาพคนโดยเฉลี่ยยังต่ำและการออมไม่เพียงพอ ประเทศขาดแคลนแรงงานทั้งในกลุ่มทักษะฝีมือสูงและกลุ่มทักษะฝีมือระดับล่าง ผลผลิตแรงงานโดยเฉลี่ยยังต่ำ ทั้งระบบเศรษฐกิจมีผลิตภาพการผลิตรวมต่ำ ต้องอาศัยการเพิ่มปริมาณเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก ขณะที่โครงสร้างเศรษฐกิจมีสัดส่วนภาคการค้าระหว่างประเทศต่อขนาดของเศรษฐกิจสูงกว่าเศรษฐกิจภายในประเทศมาก จึงมีความอ่อนไหวและผันผวนตามปัจจัยภายนอกเป็นสำคัญ ฐานการผลิตเกษตรและบริการมีผลิตภาพการผลิตต่ำ โดยที่การใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการเพิ่มมูลค่ายังมีน้อย การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาอย่างไม่เพียงพอ การวิจัยที่ดำเนินการไปแล้วไม่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างคุ้มค่า การพัฒนานวัตกรรมมีน้อย สำหรับการดำเนินงานและการบริหารจัดการภาครัฐก็ยังมีขาดการบูรณาการจึงสิ้นเปลืองงบประมาณ การดำเนินงานเพื่อพัฒนามักขาดความต่อเนื่อง ประสิทธิภาพต่ำ ขาดความโปร่งใส และขาดความรับผิดชอบ ขณะที่ปัญหาคอร์รัปชันมีเป็นวงกว้าง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำยังไม่เป็นระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์และล่าช้า การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิผล และกฎระเบียบต่างๆ ล้าสมัยไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง คนไทยยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่เคารพสิทธิผู้อื่นและไม่ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญขณะที่ความเหลื่อมล้ำและความแตกแยกในสังคมไทยยังเป็นปัญหาที่ท้าทายมาก รวมทั้งปัญหาในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เผชิญกับภาวะขยะล้นเมืองและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงในทุกด้าน

ทั้งนี้ ปัจจัยและเงื่อนไขภายในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยที่สำคัญได้แก่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ในระยะเวลา ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะมีนัยยะที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศกำลังคนในวัยเด็กและวัยแรงงานจะลดลงผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รูปแบบการใช้จ่ายการลงทุนและการออม ตลอดจนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ความมั่นคงทางสังคมและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขณะเดียวกันประเทศไทยก็เผชิญกับข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติที่มีนัยยะต่อต้นทุนการผลิตและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชนนอกจากนั้นปัญหาความเหลื่อมล้ำในมิติต่างๆ ก็มีนัยยะต่อการสร้างความสามัคคีสมานฉันท์ในสังคม ข้อจำกัดต่อการยกระดับศักยภาพทุนมนุษย์ ความจำเป็นในการลงทุนเพื่อยกระดับบริการทางสังคมและโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และการปฏิรูปกฎระเบียบและกฎหมายที่ทำให้เกิดความไม่ธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ และที่สำคัญเงื่อนไขภายในประเทศที่ต้องปรับตัวคือ การแก้ปัญหาความอ่อนแอของการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ทำให้จำเป็นต้องเร่งปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดี

โครงสร้าง...

โครงสร้างที่เป็นจุดอ่อนและการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใสดังกล่าว จะส่งผลให้ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่กระแสโลกาภิวัตน์ เข้มข้นขึ้น เป็นโลกไร้พรมแดนอย่างแท้จริง โดยที่การเคลื่อนย้ายของผู้คน สินค้าและบริการ เงินทุน องค์ความรู้ เทคโนโลยี ข้อมูลและข่าวสารต่างๆ เป็นไปอย่างเสรี ส่งผลให้การแข่งขันในตลาดโลกรุนแรงขึ้นโดยที่ประเทศ ต่างๆ เร่งผลักดันการเพิ่มผลิตภาพและการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน ขณะเดียวกันความเสี่ยงและข้อจกั ดที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศผันผวนรุนแรงต่อการดำเนินธุรกิจและการดำเนินชีวิตของผู้คนก็เพิ่มขึ้น กฎเกณฑ์ และกฎระเบียบของสังคมโลกจึงมีความเข้มงวดมากขึ้นทั้งในเรื่องการปลดปล่อยมลพิษ สิทธิมนุษยชน และ กฎระเบียบทางการเงิน เป็นต้นเงื่อนไขต่างๆ ดังกล่าวจะเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องปรับตัวและมีการ บริหารความเสี่ยงอย่างชาญฉลาดมากขึ้น โดยที่การปรับตัวจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิง โครงสร้างเพื่อแก้จุดอ่อนและควบคุมไปกับการสร้างกลไกเชิงรุกให้จุดแข็งของประเทศเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งหากไม่สามารถแก้ปัญหาและปฏิรูปให้สัมฤทธิ์ผลได้ในระยะ ๔ - ๕ ปีต่อ จากนี้ไป ประเทศไทยจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน รายได้เฉลี่ยของประชาชนจะไม่สามารถยกระดับ ให้ดีขึ้นได้ คุณภาพคนโดยเฉลี่ยจะยังต่ำ และปัญหาความเหลื่อมล้ำจะรุนแรงขึ้น รวมทั้งทรัพยากรจะร่อยหรอ เสื่อมโทรมลงไปอีก และในที่สุดการพัฒนาประเทศจะไม่สามารถยั่งยืนไปได้ในระยะยาวทั้งนี้ เงื่อนไขในปัจจุบัน และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตในทุกมิติจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะในเชิงโครงสร้างทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศทั้งที่เป็นจุดแข็งและเป็น จุดอ่อนที่จะต้องเผชิญและผสมผสานกับปัจจัยภายนอกและก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความเสี่ยงในหลากหลายมิติ การที่ประเทศไทยจะสามารถแสวงหาโอกาสจากการพัฒนาของโลกและรับมือกับภัยคุกคามเหล่านั้นได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรอบด้านขณะเดียวกันต้องวิเคราะห์ ศักยภาพภายในประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น โดยที่ประเทศไทย ต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกยึดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ ไม่ว่าจะเป็น การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การ ปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมการดำรงชีวิตการทำงาน และการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัย ความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพมีการจัดลำดับความสำคัญและแบ่ง หน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้นๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะต้องกำหนด เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศและ กรอบการทำงานของภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อ ต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมายการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่จะให้ ประเทศไทยมีความมั่นคงในทุกด้าน คนในชาติมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่งคั่ง และประเทศสามารถพัฒนาไปได้ อย่างยั่งยืน ทั้งนี้การวิเคราะห์ให้ข้อมูลสรุปเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจกั ดรวมทั้งความเสี่ยงของ ประเทศ จะนำไปสู่การกำหนดตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศที่ชัดเจนและได้รับการยอมรับ ร่วมกันในสังคมไทยที่จะส่งผลให้เกิดการผนึกกำลังและระดมทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อน การพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน การดำเนินการมีบูรณาการและเป็นเอกภาพภายใต้การมองภาพอนาคต ของประเทศที่เป็นภาพเดียวกัน

อย่างไร...

อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยมิได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของประเทศในระยะยาว การบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารจึงให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมืองหรือนโยบายของรัฐบาลซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลก็ทำให้การดำเนินนโยบายขาดความต่อเนื่องถือเป็นการสูญเสียโอกาสและสิ้นเปลืองทรัพยากรของประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยให้มีเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาว และเพื่อเป็นการกำหนดให้ฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบที่จะต้องขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมายที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันและเป็นเอกภาพ ประเทศไทยจำเป็นต้องมี “ยุทธศาสตร์ชาติ” ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่ เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลก ยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ จะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของประเทศ และทิศทางในการขับเคลื่อนประเทศให้สอดคล้องกับประเด็นการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่างๆ ของบริบทโลก และบริบทการพัฒนาภายในประเทศ

การกำหนดให้มี “ยุทธศาสตร์ชาติ” เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว พร้อมกับการปฏิรูปและการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังจะช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนาพาประเทศไทยให้หลุดพ้นหรือบรรเทาความรุนแรงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และปัญหาความขัดแย้งในสังคม รวมถึงสามารถรับมือกับภัยคุกคามและบริหารจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปพร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของโลกได้ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยยังคงรักษาบทบาทสำคัญในเวทีโลก สามารถดำรงรักษาความเป็นชาติที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และคนไทยในประเทศมีความอยู่ดีมีสุขอย่างถ้วนหน้ากันสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติซึ่งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติกำลังดำเนินการร่างอยู่นั้นจะประกอบด้วยวิสัยทัศน์และเป้าหมายของชาติที่คนไทยทุกคนต้องการบรรลุร่วมกัน รวมทั้งนโยบายแห่งชาติและมาตรการเฉพาะ ซึ่งเป็นแนวทาง ทิศทางและวิธีการที่ทุกองค์กรและคนไทยทุกคนต้องมุ่งดำเนินการไปพร้อมกันอย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุซึ่งสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องการ คือประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในทุกสาขาของกำลังอำนาจแห่งชาติ อันได้แก่ การเมืองภายในประเทศ การเมืองต่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ทั้งนี้วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะต้องสนองต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรม และความอยู่ดีมีสุขของประชาชนความยั่งยืนของฐานทรัพยากร

ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหารความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีไม่เป็นภาระของโลกและสามารถแก้วิกฤตประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ด้อยกว่า

ยุทธศาสตร์ชาติ

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ”หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีสาระสำคัญของแต่ละยุทธศาสตร์ สรุปได้ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศและช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศมีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

๔. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

๕. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ และพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

๖. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

กลไกการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้านต่างๆ เช่น ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ แผนปฏิบัติการในระดับกระทรวงและในระดับพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกันตามห้วงเวลานอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ชาติจะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างมีเอกภาพให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ภายใต้ระบบประชาธิปไตย คือ ความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชนและประชาสังคม ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะได้มีการกำหนดเกี่ยวกับบทบาทของยุทธศาสตร์ชาติและแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ จะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและบูรณาการ

ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

๑. สาระของยุทธศาสตร์ชาติกำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวที่ชัดเจน มีการกำหนดภาพในอนาคตของประเทศที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ รับรู้ และยอมรับเป็นเจ้าของร่วมกันสามารถถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สู่เป้าหมายเฉพาะด้านต่างๆ ตามระยะเวลาเป็นช่วงๆ ของหน่วยงานปฏิบัติได้ และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

๒. ระบบและกฎหมายมีกฎหมายรองรับ มีกลไกเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนในระดับต่างๆ เพื่อให้ส่วนราชการนำยุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติ รวมทั้งกรอบกฎหมายด้านการจัดสรรงบประมาณ ให้สามารถระดมทรัพยากรเพื่อผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีบูรณาการ และกรอบกฎหมายที่จะกำหนดให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

๓. กลไกสู่การปฏิบัติมีกลไกที่สอดรับ/สอดคล้องตั้งแต่ระดับการดำทุทธศาสตร์การนำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีกลไกในการกำกับดูแล บริหารจัดการและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและหน่วยงานปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจ สามารถกำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

เนื่องด้วยในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ทั้งนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ได้สิ้นสุดลง และการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ อยู่ระหว่างการดำเนินการและยังไม่ประกาศใช้ แต่ได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ เอาไว้แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์การบริหารส่วนตำบลกะมียอ มีความสอดคล้องกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ องค์การบริหารส่วนตำบลตาเกาะ จึงได้นำทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าวมาประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาเกาะ ซึ่งทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มีรายละเอียดดังนี้

กรอบแนวคิดและหลักการ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสภาพการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิตความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒ จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

- (๑) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- (๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ
- (๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

สถานะของประเทศ

๒.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๒.๑.๑ ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี ๒๕๕๗ มาอยู่ที่ประมาณ ๑๙๖,๒๔๐ บาท หรือประมาณ ๖,๐๔๑ ดอลลาร์ สหรัฐ ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ ๘ ปีที่ผ่านมาการขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๓.๒ ชะลอจากร้อยละ ๕.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับ ที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลายันควร โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดลงจากร้อยละ ๔๑.๓ ในช่วงปี ๒๕๓๔ – ๒๕๓๙ เป็นร้อยละ ๒๕.๕ ในช่วงปี ๒๕๔๓ – ๒๕๕๗ นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี ๒๕๔๓ – ๒๕๕๗ อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๔.๙ ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

๒.๑.๒ การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี ๒๕๕๓ ที่ระดับร้อยละ ๙.๙ ๒๕.๔ และ ๖๔.๗ เป็นร้อยละ ๗.๒ ๒๘.๕ และ ๖๔.๓ ในปี ๒๕๕๗ ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสั่งสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้น ภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมายังเพิ่มในระดับที่น่าพอใจ แต่การชะลอตัวของกำลังแรงงานและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของกำลังแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลงซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ ๙.๗ ต่อปีในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) เป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ ในช่วง ๓ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๗)

๒.๑.๓ ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตามแต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ ๘ ปี ที่ผ่านมา และยังคงมีความล่าช้าเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้า ทั้งนี้การขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมลดลงจากร้อยละ ๓.๓๒ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ เป็นร้อยละ ๒.๐๕ ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม การผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

๒.๑.๔ การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงินบาทในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๔๐ แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม เสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๙ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ เป็นร้อยละ ๔๒.๒

ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการเงินการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้มาตรการทางการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

๒.๑.๕ อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ ๓๑ จาก ๑๔๔ ประเทศ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ ๓๐ จาก ๖๑ ประเทศชั้นนำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศไทยที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำปี ๒๕๕๘ หรือ Ease of Doing Business ๒๐๑๕ ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ ๒๖ จาก ๑๘๙ ประเทศทั่วโลก

๒.๑.๖ สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ ได้รับการยกระดับดีขึ้นจากการผนึกกำลังของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี ๒๕๕๗ อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ ๔๗ และด้านเทคโนโลยีที่ ๔๔ จาก ๖๑ ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ ๓๗ และ ๔๓ ตามลำดับในปี ๒๕๕๑ และตลอดช่วงระยะเวลา ๑๔ ปีที่ผ่านมา (๒๕๕๖) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ ๐.๑๗ ต่อ GDP โดยในปี ๒๕๕๖ (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทย มีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๐.๔๘ ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ ๕๓ และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ ๔๗ ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ ๔.๐๓, ๓.๓๕, ๒.๗๙, และ ๒.๒๗ ต่อ GDP ในปี ๒๕๕๕ ตามลำดับขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี ๒๕๕๖ บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่มีจำนวน ๑๑ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้วส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ ๒๐-๓๐ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน

๒.๑.๗ สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปายังขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปายังกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึงกระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

๒.๒ ด้านสังคม

๒.๒.๑ โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

(๑) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัยและการตั้งครภในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก ๖.๓ คน ในช่วงปี ๒๕๐๗-๒๕๐๘ เป็น ๑.๖๒ คน ในช่วงปี ๒๕๔๘-๒๕๕๘ และคาดว่าในปี ๒๕๘๓ จะลดลงเหลือเพียง ๑.๓ คน

(๒) กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลงและแรงงานกว่าร้อยละ ๓๐ เป็นประชากรกลุ่มเจเนอเรชั่น Y (Gen Y)* ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน ๓๘.๙ ล้านคนในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗ และเริ่มลดลงร้อยละ ๐.๑ ในปี ๒๕๕๖ และร้อยละ ๐.๒ ในปี ๒๕๕๗ ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒ ต่อปีในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๗) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย ๑ เท่าตัว และสิงคโปร์ ๕ เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ ๖๕.๑ มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจเนอเรชั่นวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๒๗ ของประชากรในปี ๒๕๕๓ มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

(๓) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๓ ล้านคน (ร้อยละ ๑๖.๒) ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๒๐.๕ ล้านคน (ร้อยละ ๓๒.๑) ในปี ๒๕๘๓ การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ ๗๘.๕ ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกื้อหนุนของบุตร

๒.๒.๒ คริวเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลงมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนไทยโดยเฉลี่ยลดลงจาก ๓.๖ คน ในปี ๒๕๔๓ เหลือ ๓ คน ในปี ๒๕๕๖ โดยครัวเรือนเดี่ยว ครัวเรือน ๑ รุ่น และครัวเรือนแกว่งกลางมีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี ๒๕๔๓-๒๕๕๖ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

๒.๒.๓ คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี ๒๕๕๗ เพศชาย ๗๑.๓ ปี เพศหญิง ๗๘.๒ ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตามคนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ ๑๕.๕๙ ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี ๒๕๕๑-๒๕๕๖ มีการศึกษาเฉลี่ย ๘.๙ ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี ๒๕๕๖ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

๒.๒.๔ สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๔๒ ในปี ๒๕๔๓ เหลือร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ แต่ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก ๐.๔๘๔ ในปี ๒๕๕๔ เหลือ ๐.๔๖๕ ในปี ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ ๓๖.๘ ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้เพียงร้อยละ ๑.๑ สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจากโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง* ประชากรที่เกิดช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๖

๒.๒.๕ ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย

(๑) ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ มีการถือครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ ที่มีการถือครอง

ที่ดินน้อยที่สุด ๓๒๕.๗ ไร่ เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

(๒) เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบท และระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุดในปี ๒๕๕๗ มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ ๑๙.๑ เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ ๒.๒ เท่า

(๓) คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี ๒๕๕๖ พบว่า อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง ๓.๖ เท่า

(๔) ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระเข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น การเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา ๕๐ ที่เพิ่มขึ้นจาก ๑.๒๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๒.๔๗๑ ล้านคน ในปี ๒๕๕๗ ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๒.๔ ในปี ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ ๒.๑ เท่า ในปี ๒๕๕๖

(๕) ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

๒.๒.๖ คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ ๙๙.๙ ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ ๗๓.๘ ระบบประกันสังคมร้อยละ ๑๖.๗ และระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ ๗.๑ ขณะที่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมิได้มีหลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี ๒๕๕๘ ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ ๘.๓ ล้านคน จากผู้สูงอายุทั้งประเทศ ๑๐.๔ ล้านคน ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น ๘๐๐ บาท ครอบคลุมผู้พิการร้อยละ ๘๙.๕ และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้ว่ารัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้น้อยปานกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง ๔.๕๔๔,๙๒๖ ครัวเรือน

๒.๒.๗ วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดักสะบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติที่ก่อให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

๒.๒.๘ ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแผนพัฒนาอำเภอและแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก ๑๔๒,๖๓๒ แห่งในปี ๒๕๕๕ เป็น ๑๕๒,๓๗๗ แห่ง ในปี ๒๕๕๖ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชนและอาชีพ ร้อยละ ๓๒.๕๑ ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ ๒๖.๗๗

๒.๒.๙ ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม
ในช่วงระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้น นำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๒.๓ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑ ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ มากขึ้น

(๑) พื้นที่ป่าไม้ลดลง เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้นทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตรการอยู่อาศัยและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วยพื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก ๑๗๑.๐๒ ล้านไร่หรือร้อยละ ๕๓.๓๓ ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในปี ๒๕๐๔ เป็น ๑๐๒ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖

(๒) ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ทรัพยากรดินและที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(๓) ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย และมีการเปลี่ยนแปลงสภาพไปใช้ประโยชน์อื่นๆ จำนวนมาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนากุ้ง การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงจากปี ๒๕๐๔ ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า ๒.๓ ล้านไร่ เหลือเพียง ๑.๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๒ คิดเป็นการลดลงร้อยละ ๓๔.๘ ทำให้รัฐเริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ และห้ามการใช้ประโยชน์อื่นๆ ใดๆก็ตาม ในระหว่างปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔ พบว่า ป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี ๒๕๕๔ ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง ๑.๖๑ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๔๙ ที่มีปริมาณ ๒.๔๒ ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น

(๔) การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความ ต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด ๓๐ ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอกับความ ต้องการ ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๕๕ ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ อยู่ที่ระดับ ๑.๐๘ ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ของความต้องการใช้ในปี ๒๕๕๕ และคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๗๖ ของการนำเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขึ้นต้นในปี ๒๕๕๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘ อยู่ที่ระดับ ๑.๙๘๑ พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี ๒๕๕๕ การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ ๑ ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๐.๖

(๕) ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ ประเทศไทยประกอบด้วย ๒๕ กลุ่มน้ำหลัก น้ำทำตามธรรมชาติมีปริมาณรวม ๒๘๕,๒๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความจุคิดเป็นร้อยละ ๒๘ ของปริมาณน้ำท่าธรรมชาติ มีแอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด ๒๗ แอ่งน้ำบาดาล มีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ ๑.๑๓ ล้านล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ ๖๘,๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร อย่างไรก็ตาม การพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มทุน เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการ

สูบน้ำ และการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี ๒๕๕๗ มีจำนวนประมาณ ๑๕๑,๗๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน ๑๐๒,๑๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ ๔๙,๖๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๒.๓.๒ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ/ชุมชนเมือง

(๑) ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก ๑.๐๔ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๓ เป็น ๑.๑๑ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๗ สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ ๑๙ และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ ๑๘ ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง ๑๙.๙ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๖ ของเสียอันตราย ในปี ๒๕๕๗ มีประมาณ ๒.๖๙ ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี ส่งผลให้ในอนาคตอาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ ๗๐ โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังพบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(๒) มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น ในปี ๒๕๕๗ พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO ๓ เป็น EURO ๔ ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จำนวนมากสำหรับมลพิษจากหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(๓) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๗) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลงส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้าดินที่มีปุ๋ยตกค้างจากการเกษตรและการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากชุมชน ๑๐.๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้ร้อยละ ๓๑

(๔) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ ๒ การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี ๒๕๓๓ ปริมาณ ๒๒๙.๐๘ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น ๒๖๕.๙ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี ๒๕๔๗ โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องมาจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๑.๑ จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดกลับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

๒.๓.๓ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย และดินถล่ม สร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจำทุกปีในมิติของจำนวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจำนวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงตุนๆ ของโลก

๒.๔ ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

๒.๔.๑ ด้านธรรมาภิบาล

(๑) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ซึ่งว่า สังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางในปี ๒๕๕๖ แต่องค์ประกอบด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทย หลักธรรมาภิบาล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีอย่างน้อย ๖ ประการคือ (๑) หลักนิติธรรม (๒) หลักคุณธรรม (๓) หลักความโปร่งใส (๔) หลักความมีส่วนร่วม (๕) หลักความรับผิดชอบ (๖) หลักความคุ้มค่า ขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลูกกลมสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้งมีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็วผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลียงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติผิดคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปลอมโยให้คนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกปิดข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(๒) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๒% ในปี ๒๕๕๗ ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๕ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๕๒% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๔ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๗% แสดงให้เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนไทย ให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

๒.๔.๒ ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(๑) การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่

รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น ๒๐ กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(๒) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไข
กระจายอำนาจให้แก่ อปท. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐ และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ นอกจากนี้มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อปท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๑ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๕.๑๗ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ และร้อยละ ๒๘.๒๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๘๕ ภารกิจจากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน ๒๔๕ ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ จำนวน ๗๕ งาน/กิจกรรม จาก ๑๑๔ งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๙,๘๕๐ คน แบ่งเป็นข้าราชการ ๑,๓๗๘ คน บุคลากรทางการศึกษา ๕,๒๕๕ คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจำอยู่ที่สถานีอนามัย จำนวน ๗๙ คน และลูกจ้างประจำ ๓,๐๙๘ คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องมีการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การจัดบริการสาธารณสุขให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อปท. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๙.๙๐ ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๑๐.๖๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๒ และร้อยละ ๓๙.๔๖ ตามลำดับ ส่งผลให้ อปท. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณสุขรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจำกัด

๒.๔.๓ ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้างรับสินบน ซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชันขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาลำนี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ ๓๘ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๘๕ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๗๕ ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่ได้ ๓๕ คะแนน อยู่อันดับ ๑๐๒ โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง ๘๔ คะแนน และมาเลเซียได้ ๕๒ คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

๓.๑ บริบทภายใน

๓.๑.๑ ภาพเศรษฐกิจไทยในกรณีฐาน

ภายใต้สมมติฐาน (๑) แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และร้อยละ ๔.๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๒) การลงทุนภาครัฐขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔ (๓) ราคาน้ำมันเฉลี่ย ๗๐-๙๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และเฉลี่ย ๘๐-๑๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๔) ผลผลิตภาพการผลิตรวมขยายตัวร้อยละ ๒.๑ โดยผลผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรหดตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ ๐.๘ ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๐ และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ (๕) การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ และ (๖) กำลังแรงงานลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒ และร้อยละ ๐.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และ ๑๓ ตามลำดับภายใต้สมมติฐานเหล่านี้ เศรษฐกิจไทยในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓-๔.๓ โดยมีค่ากลางของการประมาณการร้อยละ ๓.๘ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยจะสามารถยกระดับฐานะขึ้นเป็นประเทศ รายได้สูงในช่วงปี ๒๕๗๑ (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๓ - ๒๕๗๔) (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓) การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดักประเทศรายได้ปานกลางอย่างถาวรมากขึ้น เมื่อคำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว โดยเฉพาะ (๑) การลดลงของกำลังแรงงานที่จะหดตัวเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ ซึ่งจะเป็ปัจจัยถ่วงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้น (๒) ชีตความสามารถด้านการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการยกระดับฐานะประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงจะลดลงตามการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุ (๓) จำนวนประชากรรวมจะเริ่มลดลงในปี ๒๕๗๐ ซึ่งส่งผลให้อุปสงค์และการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศขยายตัวช้าลง (๔) การเพิ่มขึ้นของชีตความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ที่การปรับตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุช้ากว่าไทย (๕) ภาระการใช้จ่ายเพื่อดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับฐานะการพัฒนาประเทศมีข้อจำกัดมากขึ้น (๖) เกณฑ์รายได้ขั้นต่ำสำหรับการเป็นประเทศรายได้ขั้นสูงปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปีตามการเพิ่มขึ้นของรายได้และมาตรฐานการครองชีพของประเทศสำคัญๆ เงื่อนไขดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถหารายได้ที่เพียงพอในการที่จะทำให้คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิ มีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมภูมิภาคและในเวทีโลก

๓.๑.๒ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของประชากรวัยแรงงานต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี ๒๕๕๓ มีประชากรวัยแรงงาน ๕ คนที่มีศักยภาพแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน และคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๘๓ จะเหลือประชากรวัยแรงงานเพียง ๑.๗ คนแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน การขาดแคลนกำลังแรงงานทำให้ต้องนำเข้าแรงงานไร้ทักษะจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทยในด้านการยกระดับรายได้และทักษะฝีมือแรงงานจะช้าลง ผลผลิตภาพแรงงานไทยอาจเพิ่มขึ้นช้า ปัญหาการค้ำมนุษย์ และการขาดการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อเนื่องที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย อาทิ อาชญากรรม โรคระบาด และภาระทางการคลังของระบบบริการทางสังคม อย่างไรก็ตาม นับเป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการ ธุรกิจบริการที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเป็นตัวเลขเบื้องต้น สศช. จะคำนวณใหม่อีกครั้งเมื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลในแบบจำลองเสร็จสมบูรณ์เกณฑ์ขั้นต่ำในปี ๒๕๔๖ ซึ่งอยู่ที่ ๑๒,๗๔๕ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี

๓.๑.๓ ความเหลื่อมล้ำ

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โอกาส การเข้าถึงบริการภาครัฐและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่ลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม จากการกระจายรายได้และ

ผลประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม บางพื้นที่และบางสาขาการผลิตไม่ทั่วถึงเป็นธรรมชาติ ผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มที่มีโอกาสและรายได้สูง ทำให้สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนร้อยละ ๑๐ ของประชากรกับกลุ่มคนจนร้อยละ ๑๐ ของประชากรมีความแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ นอกจากนี้ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คนยากจนขาดโอกาส การเข้าถึงบริการการศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม การแย่งชิงทรัพยากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด

๓.๑.๔ ความเป็นเมือง

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อลดความแออัดของเมืองหลวงและเมืองหลัก อันเป็นการกระจายความเจริญสู่พื้นที่อื่นๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การจัดบริการสาธารณะเพื่อรองรับการเติบโตของเมือง การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรท้องถิ่นทั้งปัจจัยการผลิตและแรงงานไปสู่ภาคการค้า บริการ และอุตสาหกรรม ตลอดจนการแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลต่อการลดลงและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรท้องถิ่น การลดลงของแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการขยะทั้งขยะชุมชนและอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรและแรงงานในพื้นที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการคนในเมืองที่มากขึ้น จะส่งผลให้เกิดการประหยัดจากขนาด การขนส่งมีต้นทุนต่ำลง และการลงทุนในระบบสาธารณูปโภคจะมีความคุ้มค่ามากขึ้น นอกจากนี้ ความต้องการแรงงานที่มากขึ้นจะมีส่วนเอื้อหรือทำให้จำเป็นต้องมีการตั้งสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการที่มีจำนวนมาก

๓.๑.๕ การบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ วางกรอบด้านการบริหารจัดการภาครัฐ เอื้อต่อการพัฒนาธรรมาภิบาลภาครัฐ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ มีมาตราสำคัญๆ ที่จะช่วยสนับสนุนให้การบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา อาทิ มาตรา ๖๙ หน่วยงานของรัฐ องค์การเอกชน หรือองค์กรใดที่ดำเนินกิจกรรมโดยใช้เงินแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวต่อสาธารณะ เพื่อให้พลเมืองได้ติดตามและตรวจสอบมาตรา ๘๒ รัฐต้องดำเนินการตามแผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล พัฒนาและสร้างโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมอย่างยั่งยืน กระจายอำนาจและจัดการกิจ อำนาจหน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งมีกลไกป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่มีประสิทธิภาพทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ฯลฯ มาตรา ๘๙ รัฐต้องดำเนินนโยบายการเงิน การคลังและงบประมาณภาครัฐระบบการเงินการคลังเพื่อสังคม มีระบบภาษีอากรที่มีความเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

(๒) ภาคประชาสังคมให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการของภาครัฐสถาบันทางสังคม อาทิ มูลนิธิ สถาบันการศึกษา หน่วยงานวิจัยต่างๆ นำเสนอผลการติดตาม วิเคราะห์ สังเคราะห์ เรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการประเทศและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนาทั้งประเด็นธรรมาภิบาล การทุจริตคอร์รัปชันทั้งการคอร์รัปชันขนาดใหญ่และคอร์รัปชันภาคครัวเรือน การบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ เพื่อรายงานข้อค้นพบและข้อเสนอแนะสู่สาธารณะ เป็นแรงกดดันให้ผู้มีอำนาจภาครัฐหันมาพิจารณา ทบทวน แผนนโยบาย มาตรการ และกลไกการทำงานต่างๆ ให้เหมาะสมมากขึ้น

๓.๒ บริบทภายนอก

๓.๒.๑ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลก

องค์การสหประชาชาติประเมินสถานการณ์ว่าในช่วงปี ๒๕๔๔-๒๖๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๑-๒๐๐๐)

จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึงการมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรรวมทั่วโลก โดยประเทศที่พัฒนาแล้วจะใช้ระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรป ขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะมีระยะเวลาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าวค่อนข้างสั้นกว่า สะท้อนถึงระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่สั้นกว่าประเทศพัฒนาแล้วค่อนข้างมาก โดยการเป็นสังคมผู้สูงอายุจะส่งผลให้มีการขาดแคลนแรงงานในประเทศ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น นอกจากนี้ มีความต้องการสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากขึ้น นับเป็นโอกาสอย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและลงทุนด้านการค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยว ที่พักอาศัย การให้บริการสุขภาพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว

๓.๒.๒ การปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว

การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็ว ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ กลายมาเป็นรูปแบบการค้าที่มีบทบาทมากขึ้น มีการยกระดับกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่าง Information Technology กับ Operational Technology หรือที่เรียกว่า Internet of Things (เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมอุปกรณ์และ เครื่องมือต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือรถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ และอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน) เพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น โดยหากภาคการผลิตที่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

๓.๒.๓ ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

(๑) แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ตลอดจนการปรับเปลี่ยนกฎ ระเบียบ กติกา ด้านการค้าการลงทุนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

(๒) การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญๆ หลายประการต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่ ๑) การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ในประเทศ ๒)โอกาสในการใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานสำหรับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเข้มข้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาตนเองไปสู่ระดับการผลิตที่สูงขึ้นทั้งการผลิตในประเทศและการใช้ฐานการผลิตในประเทศเพื่อนบ้านและ ๓) โอกาสในการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางการบริการและการผลิตภาคอุตสาหกรรมอนาคตในอนุภูมิภาคและในภูมิภาคในระยะต่อไป

(๓) การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว จะมีการนำประเด็นด้านมาตรฐานของการค้าและบริการมาเป็นข้อกีดกันทางการค้าซึ่งผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาผลิตภาพการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม/ชุมชนมากขึ้นโดยแรงเหวี่ยงจากกระแสการเปิดเสรีทางการค้าจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรและสินค้าขั้นปฐม แรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาค โดยเฉพาะในการผลิตสินค้าเกษตร สินค้ากึ่งทุนและเทคโนโลยีเข้มข้น รวมทั้งแนวโน้มนโยบายและมาตรการการพัฒนาของภาครัฐที่ยังไม่ทั่วถึง ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ให้มีความรุนแรงมากขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจแบบทั่วถึงซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

(๔) ตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอดช่วงแผนฯ ๑๒ เนื่องจาก ๑) ผลกระทบจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ และแนวโน้มการปรับทิศทางนโยบายการเงินในยุโรปในช่วงกลางถึงปลายแผนพัฒนาฯ และ ๒) ปัญหาการส่งสมหนี้สาธารณะในประเทศสำคัญๆ ในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงจะพัฒนาไปสู่วิกฤติและสร้างผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกหากมาตรการปฏิรูปในประเทศสำคัญๆ ของโลกไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

(๕) ความเคลื่อนไหวของกระแสวัฒนธรรมโลก ความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสาร การขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง ต่อวิถีชีวิตทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรมการบริโภคของคนในประเทศ

๓.๒.๔ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้น อุณหภูมิของโลกเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดฝนขาดช่วง และมีฤดูกาลเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป่าไม้เกิดความเสื่อมโทรม แหล่งน้ำขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เกิดโรคระบาดในพืชและสัตว์ และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์กรณีที่เกิดโรคระบาดใหม่ เกิดความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง และการสูญเสียแนวปะการัง การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพ พลังงาน และลดทอนขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน

(๒) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังส่งผลกระทบต่อวิถีทางธรรมชาติมีแนวโน้มเกิดบ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหวและดินโคลนถล่ม ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้นและเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้า

๓.๒.๕ วาระการพัฒนาของโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ (Post ๒๐๑๕ Agenda)

ประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals–SDGs) ในช่วงเวลา ๑๕ ปี โดยสหประชาชาติให้การรับรองแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วยเป้าประสงค์ (Goal) จำนวน ๑๗ ข้อ และเป้าหมาย (Target) จำนวน ๑๖๙ ข้อซึ่งจะส่งผลกระทบกับการวางแผนทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ที่ต้องเน้นขจัดความยากจนให้หมดไป ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีระบบการศึกษา มีความเท่าเทียมกันทางเพศ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบยั่งยืน มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน ลดความไม่เท่าเทียมกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคแบบยั่งยืน เตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ มีการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้สังคมมีความสุข มีความยุติธรรมและส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในระดับโลกร่วมกัน

กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

๔.๑ กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

๔.๒ การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning) เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สศช. ได้จัดทำขึ้นประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร

๔.๓ เป้าหมาย

๔.๓.๑ การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

- (๑) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕.๐
- (๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในปี ๒๕๔๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๑๗,๐๕๑ บาท (๙,๓๒๕ ดอลลาร์ สรอ.) และ ๓๐๑,๑๙๙ บาท (๘,๘๕๙ ดอลลาร์ สรอ.) ต่อคนต่อปี
- (๓) ผลผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี
- (๔) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๘.๐ (การลงทุนรวมของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐.๐ และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ต่อปี)

๔.๓.๒ การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

- (๑) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- (๒) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ
- (๓) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

๔.๓.๓ การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

- (๑) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น
- (๒) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

๔.๓.๔ การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๑) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
- (๒) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๓) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (๔) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๕) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทานของน้ำ

๔.๓.๕ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

- (๑) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม

(๒) ขจัดกาการทุจริตคอร์รัปชั่น

แนวทางการพัฒนา

๕.๑ การยกระดับศักยภาพการแข่งขันการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

๕.๑.๑ การส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนา

พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

๕.๑.๒ การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน

สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงาน ให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของประชาคมอาเซียน โดยยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยีเร่งรัดให้แรงงานทั้งระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ สนับสนุนให้แรงงานและปัจจัยการผลิตมีความยืดหยุ่นในการเคลื่อนย้ายระหว่างสาขาการผลิตและระหว่างพื้นที่การผลิต เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่สาขาการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูงสุด และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมและบริการจัดทำกรอบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นมาตรฐานที่เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับทักษะของแรงงาน

๕.๑.๓ การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัล

พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่มสัดส่วนความเป็นเจ้าของของคนไทยและสนับสนุนให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต บริการและอุตสาหกรรมดิจิทัล

๕.๑.๔ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่

เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานหลักของประเทศ พัฒนาท่าเรือที่มีศักยภาพให้เป็นท่าเรืออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และอุตสาหกรรมระบบราง เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาคอาเซียน

๕.๑.๕ การปรับโครงสร้างการผลิต

ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมโยงทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้านและลดระดับการผลิตสินค้าขั้นปฐมที่สูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขันลงสู่ระดับที่จำเป็นสำหรับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงานจัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัทเพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำ ใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริม

และเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ปรับโครงสร้างการผลิตภาคบริการโดยเร่งพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เร่งพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและทันสมัยทั้งการควบคุมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดและจัดทำกฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากลและรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพวิถีชีวิตวัฒนธรรมท้องถิ่นและกิจกรรมการท่องเที่ยวตลอด

จนส่งเสริมการสร้างเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกันและประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งระบบพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมอนาคตเพื่อเป็นแหล่งการถ่ายทอดเทคโนโลยี เชื่อมโยงการผลิตกับอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตและบริการทั้งในระดับอนุภูมิภาคและในภูมิภาคอาเซียนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เช่น โลจิสติกส์ และพลังงาน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการลงทุนอื่นๆ เช่น ลดอุปสรรคการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทั้งภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการการเงิน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงเศรษฐกิจดิจิทัล ในการอำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการลงทุนเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและการตอบแทนสู่สังคมขององค์กร และกิจการเพื่อสังคม

๕.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมี

คุณภาพ

๕.๒.๑ การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

โดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนายกระดับสมรรถนะฝีมือแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาระแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

๕.๒.๒ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง

(๑) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability)

(๒) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

(๓) พัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการคัดเลือกให้ได้คนดีคนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน

(๔) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบ การศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

๕.๒.๓ การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการ

แพทย์

เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและที่อยู่อาศัย สำหรับผู้สูงอายุ ยกระดับการบริหารจัดการระบบสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว โดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศรวมทั้งส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพ เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะ

๕.๒.๔ การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมสูงวัย โดยการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นที่ต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุเพื่อขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ตลอดจนพัฒนานวัตกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

๕.๓ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๕.๓.๑ การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดยสนับสนุนให้แรงงานมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีมาตรฐาน ปรับโครงสร้างค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจนและสะท้อนทักษะฝีมือแรงงานอย่างแท้จริง เร่งผลักดันให้การใช้ระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตของเกษตรกรรายย่อย โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ สร้างหลักประกันรายได้แทนการอุดหนุนด้านราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนทางการเกษตรโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๕.๓.๒ การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก โดย (๑) พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะระบบบริการสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม (๒) สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและการเข้าถึงระบบสาธารณสุขโลก กำหนดเป็นนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติและเมืองน่าอยู่ พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยแก้ปัญหาชุมชนแออัดในเมืองโดยดำเนินการร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน และ (๓) การจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (Customized Welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (Cost Sharing)

๕.๓.๓ การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร โดยปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและยากจนได้มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดินปฏิรูประบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ และเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายอย่างแท้จริงด้วยการผลักดันทรัพยากรน้ำและบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม รวมทั้งปรับโครงสร้างภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมรดก และภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๕.๓.๔ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมโดยการเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านกฎหมายให้แก่

ประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เช่น กฎหมายป่าชุมชน กฎหมายภาษีมรดก กฎหมายที่ดิน เป็นต้น

๕.๔ การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง

๕.๔.๑ การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง เตรียมความพร้อมรองรับความเป็นเมือง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านผังเมืองด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของคนในเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา

๕.๔.๒ การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน

ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งด้านการค้า การลงทุน และการบริการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบ รวมทั้งปรับลดกระบวนการงานด้านอำนวยความสะดวกทางการค้า ขนส่ง และโลจิสติกส์ให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพต่อภาคธุรกิจอย่างแท้จริง

๕.๔.๓ การส่งเสริมการลงทุน การค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนในภูมิภาคเข้ามาลงทุนในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนโดยให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและการผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น

๕.๕ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕.๕.๑ การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติ โดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยสนธิกำลังของทุกภาคส่วนนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศ และการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ จัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ กระจายการถือครองที่ดิน จัดทำฐานข้อมูลที่ดินเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า กำหนดเพดานการถือครองที่ดินที่เหมาะสม และกำหนดมาตรการป้องกันการถือครองที่ดินของคนต่างชาติ บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน บูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ การประมงและวิถีชีวิตของชุมชนบริหารจัดการแร่โดยกำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการนำแร่มาใช้ประโยชน์

๕.๕.๒ การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้วที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและฉลากสินค้า เป็นต้น

๕.๕.๓ การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว เพื่อยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการที่สามารถปรับระบบห่วงโซ่อุปทานหรือห่วงโซ่คุณค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain/Green Value Chain) ส่งเสริมการทำการเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพมากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

๕.๕.๔ การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ น้ำเสีย และของเสียอันตราย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี

ให้กับประชาชน เร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด เร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤต สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม เน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้แก่ประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย

๕.๕.๕ การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ผลักดันการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน หาแนวทางการร่วมมือกับอาเซียนและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในประเด็นการขนส่งข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การบริหารจัดการพลังงาน และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๕.๕.๖ การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการเตือนภัย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญกับการป้องกันน้ำท่วม วางแผนป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง พัฒนาเมืองที่สามารถปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilience City) การให้บริการของระบบนิเวศ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในการรับมือภัยพิบัติโดยสร้างแนวป้องกันตามธรรมชาติ และการจัดทำแผนธุรกิจต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนา ระบบการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพพร้อมรองรับแนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต

๕.๖ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

๕.๖.๑ การสร้างความโปร่งใสในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติราชการ โดยให้มีช่องทางให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง เข้าตรวจสอบข้อมูลของภาคราชการและร้องเรียนได้ เช่น ข้อมูลการประกวดราคา จัดซื้อ จัดจ้างโครงการของทางราชการ ข้อมูลการประมูลโครงการ ผู้ชนะการประมูลและราคาปิดประมูล ข้อมูลความก้าวหน้าตามกระบวนการยุติธรรม เช่น คดีที่ไม่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล คดีทุจริตคอร์รัปชันและคดีที่ประชาชนให้ความสนใจในแต่ละยุคสมัย ฯลฯ

๕.๖.๒ การพัฒนาบุคลากรภาครัฐ ให้มีความเป็นมืออาชีพและเพียงพอต่อการขับเคลื่อนภารกิจภาครัฐร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ระบบราชการเล็กกะทัดรัดแต่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง

๕.๖.๓ การสร้างรูปแบบการพัฒนา อปท. ให้เหมาะสม สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๖.๔ การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สร้างผลงานที่มีคุณภาพ รวดเร็วและน่าเชื่อถือ สามารถเป็นเครื่องมือให้กับคณะรัฐมนตรีประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตาม ประเมินผลโครงการใหญ่ๆ ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมาก และเป็นโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

๑.๓.๑ แผนพัฒนาภาค

แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน

ภาคใต้ชายแดนพึ่งพิงภาคการเกษตร โดยมีพืชเศรษฐกิจหลัก ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล ซึ่งยังใช้ รูปแบบการผลิตแบบดั้งเดิม และมีการแปรรูปขั้นต้นเพื่อการส่งออก ทำให้ได้รับผลกระทบจากความผันผวน ของราคา นอกจากนี้ภาพลักษณ์ความไม่ปลอดภัยจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ส่งผลต่อภาวะการค้า และการลงทุน อย่างไรก็ตาม ภาคใต้ชายแดนเป็นแหล่งทำการประมงที่สำคัญของประเทศ เนื่องจากมีทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์และมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม รวมทั้งมีพื้นที่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และเมืองชายแดน มีจุดที่ตั้งที่ได้เปรียบในการเชื่อมโยงการพัฒนา ระหว่างพื้นที่ภาคใต้และมาเลเซียรวมทั้งสิงคโปร์ ประกอบกับ ปัจจุบันรัฐบาลอยู่ระหว่างดำเนินโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อพัฒนา อุตสาหกรรมเกษตร อำเภอหนองจิก การพัฒนาการค้าและการท่องเที่ยว อำเภอสุโขทัย และอำเภอเบตง เพื่อสร้างงาน และรายได้ให้กับประชาชน ควบคู่ไปกับการพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

“เป็นแหล่งผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สำคัญของประเทศและเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้าและการท่องเที่ยวกับพื้นที่ภาคใต้และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ชุมชนมีความเข้มแข็งอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระดับการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค
๒. เพื่อพัฒนาเมืองชายแดน (สุโขทัย-ลก และเบตง) ให้เป็นศูนย์กลางการค้า การท่องเที่ยวของภาค
๓. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้านรายได้การศึกษาและสาธารณสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

เป้าหมาย

๑. อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดนขยายตัวเพิ่มขึ้น
๒. สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคใต้ชายแดนลดลง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน	๘๒,๔๒๑ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ หดตัวร้อยละ๐.๘๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๐๒	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๐๒	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๐๒	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๐๒	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๐๒
สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคใต้ชายแดนลดลง	๐.๔๔๕ (ปี ๒๕๖๐)	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๕	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๕	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๕	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๕	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๕

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

๑. ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
อัตราการขยายตัวการผลิตภาคเกษตรภาคใต้ชายแดน	๔๕,๕๖๗ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ หดตัวร้อยละ๒.๖๒	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๑๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ๑.๑๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๑๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๑๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๑๙
อัตราการขยายตัวการผลิตภาคอุตสาหกรรมภาคใต้ชายแดน	๖,๗๒๖.๘๓ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ขยายตัว ร้อยละ๐.๘๘	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖๖	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖๖	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖๖	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖๖	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖๖

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร

๑.๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และไม้ผล โดยการสนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการปลูก การบำรุงรักษา พัฒนารายงสายพันธุ์ที่เหมาะสม กับพื้นที่ เพื่อเพิ่มผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่และลดต้นทุนการผลิต และการเก็บเกี่ยวผลผลิต รวมทั้งการแปรรูปและ เพิ่มมูลค่าผลผลิตประกอบด้วย

(๑) ยางพารา ผลิตภัณฑ์ยางขึ้นต้น ขึ้นกลาง อาทิ ยางแท่ง ยางเครฟ และยางคอมปาวด์ เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตลอดจนอุตสาหกรรม ปลายน้ำ เช่น อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานวิศวกรรม (แผ่นยางปูพื้น ยางรองหมอนรางรถไฟ ๑๘ แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน และยางรองคอสพาน) และวัสดุทางการแพทย์ (วัสดุจัดฟัน ถูมือยาง ถูยางอนามัย และสายน้ำเกลือ) ตลอดจนส่งเสริมการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางที่มีดีไซน์ที่ทันสมัยและมีมูลค่าสูง

(๒) ปาล์มน้ำมัน ส่งเสริมการค้าเงินธุรกิจปาล์มน้ำมันของกลุ่มสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร ส่งเสริมการจัดตั้งอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลขึ้นต้นและขึ้นปลายแปรรูปปาล์มน้ำมัน ครบวงจรเพื่อรองรับผลผลิตที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคต

(๓) มะพร้าว การพัฒนาและสนับสนุนการปลูกมะพร้าวพันธุ์ดี โดยขยาย พื้นที่ปลูกมะพร้าวพันธุ์ดี ทั้งมะพร้าวน้ำหอม และมะพร้าวผลแก่ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมการแปรรูปมะพร้าว อาทิ มะพร้าวน้ำหอมกระป๋อง น้ำกะทิสด และกะทิกระป๋อง จำหน่ายเพื่อการบริโภคในประเทศและส่งออก รวมทั้งส่งเสริมการทาน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น เพื่อใช้ในธุรกิจสปา และเครื่องสำอาง

(๔) ไม้ผล (ทุเรียน ลองกอง) ส่งเสริมการผลิตทุเรียนพันธุ์ดีในพื้นที่ จังหวัดยะลา โดยเฉพาะ

พันธุ์หมอนทอง ชะนี และก้านยาว และส่งเสริมการปลูกทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองที่มี รสชาติโดดเด่นและเป็นที่ต้องการของตลาด และลองกองพันธุ์ดีในจังหวัดนราธิวาส ให้ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน การส่งออก โดยใช้เทคโนโลยีการผลิตตั้งแต่ระบบการปลูก การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว ระบบการคัดแยก คุณภาพ (Food Processing Technology) พัฒนาระบบบรรจุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน มีระบบโลจิสติกส์ทั้ง Cool Chain และ Cold Chain ในการเก็บรักษาผลผลิต และการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า รวมทั้งการพัฒนา Young Farmer ให้เป็น Smart Farmer ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการฟาร์มและมีศักยภาพด้าน การตลาดที่เป็นทั้งผู้ผลิตและผู้จำหน่ายโดยตรง และการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจและ SMEs จำหน่ายผ่านระบบ การตลาดออนไลน์ (E-Commerce) และส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน

๑.๒) พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร พัฒนาการตลาดกลางสินค้าเกษตร โดยเฉพาะ ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน เพื่อเป็นแหล่งอ้างอิงราคาและศูนย์กลางการซื้อขายในพื้นที่ โดยพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงแหล่งซื้อขายทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าทั้งระบบ Online และ Offline

๑.๓) ส่งเสริมให้เกษตรกรกรรรายย่อยปรับระบบการผลิตให้สามารถพึ่งพา ตนเองได้ส่งเสริม การทำเกษตรยั่งยืน อาทิ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์เป็นเกษตร ปลอดภัยและเป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม โดยการปลูกพืชที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของ ตลาด ร่วมกับการปลูก พืชเศรษฐกิจหลักของภาค (ยางพาราและปาล์ม น้ำมัน) และการทำปุ๋ยชีวภาพ การสร้าง เครือข่ายความร่วมมือด้าน การผลิต การแปรรูป และการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้และลดความเสี่ยงจาก ความผันผวนด้านราคา รวมทั้ง เสริมสร้างความรู้ในการวางแผนการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็น ระบบเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็น เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) และยกระดับเกษตรกรรายย่อยไปสู่ ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมืออาชีพ (Smart Entrepreneur)

๒) ยกระดับอุตสาหกรรมประมง การเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อ การส่งออกและเป็น มิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และนราธิวาส โดยพัฒนาเพื่อยกระดับ ศูนย์วิจัยและเพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำให้เป็นศูนย์กระจายพันธุ์สัตว์น้ำที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบ มาตรฐานการจัดการฟาร์ม (Good Agriculture Practice : GAP และ Code of Conduct : CoC) รวมทั้ง กระบวนการผลิตเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพ มีสุขอนามัยที่ได้มาตรฐานและเป็นไปตามกฎและกติกาสากล ตลอดจน การพัฒนาระบบตลาด รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลายและได้มาตรฐานสามารถ สร้างมูลค่าเพิ่มทาง การตลาดและเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญให้กับภาคใต้ได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่ ๑๙ แผนพัฒนาภาคใต้ ชายแดน ตอบสนองต่อตลาดเฉพาะ (Niche Market)

๓) ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร สร้างอาชีพและเพิ่ม รายได้ใน จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส โดยการวิจัยพัฒนาปรับปรุงพันธุ์เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์ที่มีพันธุกรรมดี และ กระจายสัตว์พันธุ์ดีไปยังเกษตรกร การส่งเสริมและขยายการเลี้ยงไก่เบตง ไก่เนื้อ และแพะ ให้เพียงพอต่อ การบริโภคในพื้นที่ สนับสนุนโรงฆ่าที่ได้มาตรฐาน ถูกหลักสุขอนามัย และส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อ สร้างมูลค่าเพิ่ม อาทิ นมแพะพาสเจอร์ไรส์ไอศกรีม และเครื่องสำอาง รวมทั้งสนับสนุนการเลี้ยงปศุสัตว์ ที่ สอดคล้องกับวิถีชีวิตมุสลิมให้เป็นวัตถุดิบสำหรับแปรรูปที่ได้มาตรฐานฮาลาลและมาตรฐานสากลเพื่อบริโภค ใน ท้องถิ่นและส่งออก

๔) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์ม อย่างเป็น ระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และการส่งเสริมการทำธุรกิจการเกษตรแบบครบวงจร มีการเชื่อมโยงเครือข่ายใน รูปแบบคลัสเตอร์ และบริหารจัดการร่วมกันในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่เพื่อลดต้นทุนการผลิต และร่วมกันจัดหา ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรและอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ สนับสนุนสร้างและพัฒนาองค์กร สถาบันเกษตรกร และเครือข่าย วิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม

การเกษตรแห่งอนาคต และเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิจากเกษตรกรแม่นยำ เพื่อลดความเสียหายจากภัย ภัยพิบัติ และความเสียหายกรณีเกิดโรคระบาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ในการวางแผนการผลิต และ บริหารจัดการฟาร์ม อย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งความรู้และแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจฐานราก รวมทั้งพัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs ตลอดจนส่งเสริม การพัฒนาธุรกิจ Startup และการพัฒนาความเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวพระราชรัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและ ยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

๕) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีฐานชีวภาพ และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า ผลผลิตภาคการเกษตร โดยการส่งเสริมการนำผลการวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการเก็บรักษา อาทิ การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในการผลิตภาคเกษตร การใช้เทคโนโลยี ฐานชีวภาพในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและ เทคโนโลยี ร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปสินค้าเกษตรโดยการใช้เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อรักษาคุณภาพสินค้า รวมทั้งการสร้างผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ที่หลากหลาย

๖) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะสินค้า ที่ใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ประจำถิ่นและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรม ในการผลิต บรรลุภัณฑ์ การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้า เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างตราสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ อาทิ ไก่เบตง และ ปลาภูเขา รองรับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร เป็นต้น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และส่งออกไปยังตลาดโลก

๗) พัฒนาพื้นที่อำเภอหนองจิก ต่อเนื่องอำเภอเมืองปัตตานี ให้เป็นเขตอุตสาหกรรม เกษตรแปรรูปปาล์ม น้ำมัน ยางพารา มะพร้าว และการเพาะเลี้ยงชายฝั่งและอุตสาหกรรมแปรรูปประมงที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมโดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ๒๐ แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน หนองจิกและนิคมอุตสาหกรรมบานา ส่งเสริมการท าประมงและการแปรรูปที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง สนับสนุนผู้ประกอบการให้มาลงทุนในพื้นที่โดยการให้สิทธิพิเศษ มาตรการทางการเงินและการคลัง

๘) พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำเพื่อป้องกันความเสียหายพื้นที่เศรษฐกิจ และสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการออกแบบระบบน้ำในลุ่มน้ำหลัก และพัฒนาระบบโครงข่ายน้ำของภาค (ลุ่มน้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี และลุ่มน้ำบางนรา) พัฒนาปรับปรุง ประสิทธิภาพระบบกักเก็บน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย รวมทั้งจัดการ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำตามธรรมชาติให้มีความสะอาดและเหมาะสมสำหรับการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่เพื่อการ อุปโภค บริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตร รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำ เพื่อกระจายประโยชน์ที่เป็นธรรมกับทุกภาคส่วน

๙) สนับสนุนการปรับปรุงท่าเทียบเรือปัตตานีให้มีมาตรฐาน สามารถรองรับ การขนส่งสินค้า Feeder ไปยังท่าเรือของมาเลเซียและอินโดนีเซียได้ ปรับปรุงร่องน้ำเพื่อรองรับเรือขนาดใหญ่ สำหรับท่าเรือปัตตานีและท่าเรือจังหวัดนราธิวาส การก่อสร้างคันกันคลื่น พัฒนาระบบการให้บริการด้าน การขนส่งทางเรือและระบบโลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐาน และส่งเสริมการใช้ท่าเรือในเชิงพาณิชย์ รวมทั้ง การบริหารจัดการท่าเรือแบบมีส่วนร่วมจากชุมชนโดยรอบในพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการเดินทางเรือสินค้าตาม แนวชายฝั่งมีการเติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑๐) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ ภาคการ

ผลิตและบริการในพื้นที่ และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดม สมบูรณ์ โดย ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และพัฒนาสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์จากฐานทรัพยากร การเกษตร และทรัพยากรชีวภาพ รวมทั้งการจัดการทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติโดย ชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้เทคโนโลยีและ รูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และการจัดระเบียบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้าง บริเวณพื้นที่ ชายฝั่งทะเลเพื่อลดผลกระทบต่อ การกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้งจัดการฐานข้อมูลเพื่อการ วางแผนทาง การเกษตรที่เหมาะสม และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาเมืองสุโขทัย-โก-ลกและเมืองเบตงให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยว ชายแดน และพัฒนาเมืองยะลาให้เป็นเมืองนำอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
รายได้การท่องเที่ยว ภาคใต้ชายแดน	๖,๔๖๙.๓๔ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ขยายตัวเฉลี่ย ร้อยละ ๑๑.๗๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑๐	เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑๐
มูลค่าการค้าชายแดน ภาคใต้ชายแดน	๗,๕๕๔.๖๕ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ หดตัวเฉลี่ย ร้อยละ ๕.๖๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๔	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๕๐

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณด้านชายแดน ให้เพียงพอและได้มาตรฐาน รวมทั้ง พื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายแดน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงเข้าสู่ด่านให้มีมาตรฐาน การใช้ เทคโนโลยี สมัยใหม่ในการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการขนส่งระหว่างประเทศ จัดระเบียบการใช้ พื้นที่บริเวณ ด้านชายแดน ชุมชนและพื้นที่หลังด่านให้เหมาะสม อาทิ โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก บริเวณด้าน ชายแดนสุโขทัย-โก-ลก และด้านชายแดนตากใบ และเร่งรัดการก่อสร้างด้านชายแดนบูเกเตา รวมทั้ง การจัดหา ที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวในอนาคต

๒) พัฒนาโครงข่ายคมนาคมให้มีความเชื่อมโยงมีมาตรฐานทั้งทางบกและทางอากาศ อาทิ

๒.๑) ทางบก พัฒนาโครงข่ายถนนสายหลัก สายรอง และการขนส่งทางรางให้ มีมาตรฐาน และมีความปลอดภัย สามารถเชื่อมโยงและอำนวยความสะดวกในการเดินทางและการขนส่ง สินค้าได้ทุกระบบ อาทิ สายนราธิวาส-สุโขทัย-โก-ลก สายเมืองยะลา-เบตง รวมทั้งพัฒนาและสร้างร่วมมือ ในการเชื่อมโยงการ เดินทาง การขนส่งสินค้าและการท่องเที่ยวจากสถานีรถไฟสุโขทัย-โก-ลก เชื่อมต่อไปยัง ประเทศมาเลเซีย และวาง ระบบการกำกับดูแลการขนส่งให้มีความปลอดภัย

๒.๒) ทางอากาศ ปรับปรุงท่าอากาศยานนราธิวาสและการก่อสร้างสนามบินเบตงให้แล้วเสร็จ ตามเป้าหมาย รองรับปริมาณความต้องการเดินทางและขนส่งสินค้าทางอากาศและสนับสนุนการ พัฒนา เชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งชายแดน และการเดินทางท่องเที่ยวเมืองเบตงกับแหล่งเที่ยวธรรมชาติและ วัฒนธรรมของพื้นที่ตอนในของภาค เมืองเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน (ปีนัง โกตาบารู รัฐกลันตัน) และ แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงของประเทศ

๓) พัฒนาเมืองยะลาให้เป็นเมืองนำอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค โดยการจัดทำแผนแม่บทเชิงพื้นที่เพื่อเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญของภาค พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบบริการสาธารณสุขปึกอกและสาธารณสุขการให้ครอบครัวและทั่วถึง เพียงพอกับความต้องการของประชาชน สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองอัจฉริยะ เพื่อสนับสนุนการต่อยอดการพัฒนาฐานเศรษฐกิจ เดิม ได้แก่ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอุตสาหกรรมเกษตรครบวงจรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒๒ แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน รวมทั้งวางแผนการสงวนและเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อให้เป็นเมืองนำอยู่ เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคมและการ บริการให้กับพื้นที่โดยรอบ สามารถลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ทุกกลุ่ม เพื่อ เตรียมพร้อมจังหวัดยะลาให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภาค ในช่วงปีที่ ๑๖ - ๒๐

๔) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยปรับปรุงภูมิทัศน์ สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่เพียงพอและได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย ควบคุมกับการอนุรักษ์ฟื้นฟู และจัดเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพโดยเฉพาะชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่นอย่างเป็นระบบ เพื่อลดอัตราการถูก คุกคามของสัตว์ป่าและพันธุ์พืชที่ใกล้จะสูญพันธุ์ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยเน้นการส่งเสริมกระบวนการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนแบบมีส่วนร่วม และการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ใช้ความโดดเด่นของสังคมพหุวัฒนธรรม อาทิ การท่องเที่ยวเมืองเก่าจังหวัดปัตตานี เมืองเก่าจังหวัดยะลา และเมืองเก่าจังหวัดนราธิวาส การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสู่ศูนย์ศึกษาและเรียนรู้ธรรมชาติระดับประเทศ (ป่าฮาลา-บาลา) การท่องเที่ยวเชิงอาหาร เชิงเกษตร และการท่องเที่ยวชุมชน สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริการ เช่น ที่พัก มัคคุเทศก์ เป็นต้น การ นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวและการสร้างเครือข่ายบริหารจัดการและเชื่อมโยงเส้นทาง การท่องเที่ยวทั้งภายใน และภายนอกภาค และประเทศเพื่อนบ้าน (เบตง-ป็นัง) (สุโหงโก-ลก-โกตาบารู รัฐกลันตัน)

๕) พัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดนและส่งเสริมธุรกิจต่อเนื่องการท่องเที่ยวอาทิการบำบัดรักษาทางการแพทย์ด้วยสมุนไพรและน้ำพุร้อน (อำเภอเบตง) โดยพัฒนาและยกระดับมาตรฐาน การให้บริการสู่สากลที่คำนึงถึงความสะอาด สวยงาม และมาตรฐานสุขอนามัย บริการด้านการศึกษา และ ศูนย์ดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุ (Nursing Home Care) รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดน (เบตง) เมืองการค้าชายแดน (สุโหงโก-ลก) โดยพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุง โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอและได้มาตรฐาน อาทิ ไฟฟ้าที่เพียงพอ และโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด สนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์สนับสนุน ความปลอดภัยนักท่องเที่ยว สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจบริการท่องเที่ยวตลอดห่วงโซ่คุณค่า รวมทั้งการพัฒนา บุคลากรด้านการท่องเที่ยวและผู้ประกอบการธุรกิจบริการท่องเที่ยว

๖) พัฒนาและส่งเสริมธุรกิจค้าชายแดน โดยการจัดหาที่ดินรองรับการพัฒนาการค้าชายแดน และการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรเมืองชายแดน และกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุน ที่เหมาะสมให้กับผู้ประกอบการ

๗) เร่งรัดการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาสให้เป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ ของภาค เพื่อรองรับการค้าการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ รวมทั้งโครงข่ายคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์เชื่อมโยงทั้งระบบถนน ระบบราง รวมทั้ง ทางน้ำและทางอากาศ กับพื้นที่โดยรอบและประเทศเพื่อนบ้าน และระบบจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุน การลงทุน การให้สิทธิประโยชน์ทั้งด้านภาษีและมีใช้ภาษีในระดับเหมาะสมเพื่อจูงใจให้กับนักลงทุน การเพิ่ม ประสิทธิภาพการให้บริการของศูนย์บริหารแบบเบ็ดเสร็จ กำหนดการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อรองรับกิจกรรม เป้าหมายและ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสนับสนุนและยกระดับการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
สัดส่วนคนจนภาคใต้ชายแดน	ปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๓๒.๗๗ สัดส่วนคนจนเฉลี่ย ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ร้อยละ ๓๐.๙๐	ลดลงน้อยกว่า ร้อยละ ๓๐.๙๐	ลดลงน้อยกว่า ร้อยละ ๓๐.๐๐	ลดลงน้อยกว่า ร้อยละ ๒๙.๐๐	ลดลงน้อยกว่า ร้อยละ ๒๘.๐๐	ลดลงน้อยกว่า ร้อยละ ๒๘.๐๐
อัตราการว่างงานภาคใต้ชายแดน	ปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๒.๗ อัตราการว่างงานเฉลี่ย ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ร้อยละ ๑.๖๗	ลดลงร้อยละ ๒.๐๐	ลดลงร้อยละ ๒.๐๐	ลดลงร้อยละ ๒.๐๐	ลดลงร้อยละ ๒.๐๐	ลดลงร้อยละ ๒.๐๐

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาและสนับสนุนทักษะฝีมือแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดทั้งในพื้นที่และต่างประเทศ ทั้งทักษะ ฝีมือ ทักษะด้านเทคโนโลยีและทักษะด้านภาษาเพื่อรองรับการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน และพัฒนาทักษะแรงงานที่ขาดแคลนในพื้นที่เพื่อทดแทนการนำเข้า แรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ การจัดตั้งศูนย์ฝึกแรงงานประมง สนับสนุนผู้ประกอบการจ้างงานสตรี ผู้ที่ได้รับการพัฒนาทักษะแรงงานในพื้นที่ และสนับสนุนแรงงานที่มีทักษะเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่

๒) พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยสนับสนุนการศึกษาเพื่อการประกอบ อาชีพ โดยสร้างโอกาสในการเรียนระดับอาชีวศึกษาที่มีการพัฒนาทักษะการทำงานพร้อมการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง สำหรับอุตสาหกรรม New Growth Engine เพื่อรองรับอุตสาหกรรมไทยแลนด์ ๔.๐ และสนับสนุนการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพในทุกกระดับ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตร การศึกษาที่สามารถนำมาใช้ในการประกอบอาชีพ และพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศทางการศึกษาที่ทันสมัย อาทิ สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction : CIA) บทเรียนออนไลน์ E-learning หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ Electronic Book : E- Book ห้องเรียนเสมือนจริง (Visual Classroom) และสื่อหลายมิติ เป็นต้น เพื่อยกระดับการศึกษา ขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน ในชุมชน รวมทั้งการพัฒนาศูนย์เรียนรู้นอกระบบและตามอัธยาศัยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ให้ครอบคลุมและทั่วถึง เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้ให้กับเยาวชนและประชาชนทั่วไปในพื้นที่ ให้สามารถพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพของชุมชน และเตรียมความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพที่ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอนาคต

๓) ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพของประชาชนทุกวัย โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการป้องกันและเฝ้าระวังการเกิดโรค การให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพของสตรีตั้งครรภ์และทักษะ การเลี้ยงดูทารก เพื่อป้องกันและลดอัตราการตายของมารดาและทารกหลังการคลอดในพื้นที่ การพัฒนาและ สร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของสถานพยาบาลในชุมชน พัฒนาระบบบริการปฐมภูมิให้มี ๒๔ แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน คุณภาพและเชื่อมโยงถึงชุมชนและครัวเรือน พัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินและระบบส่งต่อผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพ และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการขยายการให้บริการ การสนับสนุนกิจกรรมสุขภาวะให้กับเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ด้านการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนให้กีฬากลายเป็น วิถีชีวิต รวมถึงการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมสูงวัย และสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค ตลอดจนถ่ายทอดองค์ความรู้และ ส่งเสริมการรักษาโรคโดยใช้แพทย์ปัจจุบัน ควบคู่กับการพัฒนาการแพทย์ทางเลือกที่ใช้ภูมิปัญญาแพทย์ พื้นบ้าน และการ

จัดตั้งศูนย์ผลิตสมุนไพรของภาคเพื่อพัฒนาพืชสมุนไพรของท้องถิ่นให้ได้มาตรฐานผลิต อาทิขมิ้นชัน มะขามแขก ชุมเห็ดเทศ เถาวัลย์เปรียง และเพชรสังฆาต เป็นต้น

๔) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน อาทิ เครื่องแต่งกายมุสลิม สินค้า OTOP โดยใช้ภูมิปัญญาและกลไกประชารัฐ ในการสนับสนุนความรู้ในออกแบบผลิตภัณฑ์ การผลิต และการจัดการตลาด รวมทั้งสร้างเอกลักษณ์ของสินค้า ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มช่องทางการตลาด และสนับสนุนการตลาดผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) การพัฒนาการท่องเที่ยววิถี โดยตั้งภูมิปัญญาชุมชน วิถีชีวิตต่อยอด การพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นของฝากของที่ระลึก เชื่อมโยงการท่องเที่ยววิถีชุมชนของแต่ละท้องถิ่น เพื่อสร้างงาน เพิ่มรายได้รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนเพื่อสร้างมั่นคง ด้านพลังงาน และลดต้นทุนการผลิต

๕) สร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรม โดยสร้างความเข้าใจและการยอมรับในการอยู่ร่วมกันของสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อนุรักษ์ฟื้นฟูและรักษาอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ท้องถิ่นที่หลากหลาย สนับสนุนกิจกรรมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งของ สถาบันทางศาสนาเพื่อเผยแพร่หลักคำสอนที่งดงามให้แก่ประชาชน สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชนใน การดูแลรักษาความปลอดภัยของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในภาค

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน “เกษตรก้าวหน้า การค้าชายแดน การท่องเที่ยว เชื่อมโยงสู่อาเซียน”

คำอธิบายวิสัยทัศน์ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ในปี ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาเพื่อให้บรรลุผลใน ๓ เรื่อง ประกอบด้วย

เมืองเกษตรก้าวหน้า ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ อาทิเช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ประมงชายฝั่ง ปศุสัตว์และไม้ผล โดยในปี๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัด จะเป็นแหล่งผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าวไม้ผลและปศุสัตว์ที่มีคุณภาพ ภาคประมงมีประสิทธิภาพในการจับถูกต้องตามหลักวิชาการและกฎหมาย โดยการส่งเสริมและวิจัยเพื่อคิดค้นนวัตกรรมและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิต การแปรรูปยางพารา ไม้ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม และสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนให้กับกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

การค้าชายแดน หลังปี ๒๕๖๔ จะมีมูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่สูงขึ้น ร้อยละ ๖ ของมูลค่าเดิม โดยอาศัยศักยภาพของจังหวัดชายแดน คือ จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นที่ตั้งของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ด่านชายแดนไทย-มาเลเซีย รวมถึงเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ โดยพัฒนาให้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น สามารถรองรับการขนส่งและการค้าทั้งในและนอกประเทศ และสู่กลุ่มประเทศอาเซียน สามารถดึงดูดนักลงทุนเข้ามาลงทุนในพื้นที่เพื่อให้เกิดการจ้างงาน สร้างรายได้และการเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

การท่องเที่ยว หลังปี ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้มาตรฐาน มีเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวระดับประเทศและอาเซียน การบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การบริการนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล มีระบบการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย

จุดยืนในการพัฒนา (Positioning)

๑. สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าด้านเกษตร (อาทิเช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ไม้ผล ข้าว ประมง และปศุสัตว์)

๒. ส่งเสริมการค้า การลงทุน ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจ เมืองชายแดน เมืองต้นแบบ

๓. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม

๓. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน “เกษตรก้าวหน้า การค้าชายแดน การท่องเที่ยวเชื่อมโยง

สู่อาเซียน”

เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์ รวม	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี				
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
มูลค่าผลิตภัณฑ์ มวลรวมกลุ่ม จังหวัดภาคใต้ ชายแดน มี มูลค่าเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัว มูลค่าผลิตภัณฑ์มวล รวมของกลุ่มจังหวัด เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๕	อัตราการขยายตัวค่า ผลิตภัณฑ์มวล รวมกลุ่มจังหวัด เฉลี่ยปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ ร้อยละ ๑.๕ (มูลค่าเฉลี่ย ๕ ปี ๑๓๖,๐๘๒ ล้านบาท)	-	-	๑.๕ (๑๓๘,๑ ๒๓)	๒.๐ (๑๓๘,๘ ๐๓)	๒.๕ (๑๓๙,๔ ๘๓)

หมายเหตุ : มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดฯ จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๒๕๖๐

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร อุตสาหกรรม
เกษตรแปรรูป และการตลาด**

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี					หมายเหตุ
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
เพิ่มผลผลิต สินค้าและสร้าง มูลค่าเพิ่ม ผลผลิตด้าน เกษตร (ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน มะพร้าว ไม้ผล ข้าว ประมง และปศุ สัตว์) เพิ่มขึ้น	๑. ผลผลิตยางพารา เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๕ กิโลกรัมจากค่าฐาน	ผลผลิต (ปี ๒๕๕๙) ๒๓๕ กิโลกรัม/ไร่	-	-	๒๔๐	๒๔๕	๒๕๐	
	๒. ผลผลิตปาล์ม น้ำมันเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไร ละ ๒๐๐ กิโลกรัม จากค่าฐาน	ผลผลิตปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๒๘๒ กิโลกรัม/ไร่	-	-	๑,๔๘๒	๑,๖๘๒	๑,๘๘๒	
	๓. ปริมาณการเลี้ยง ปศุสัตว์ (แพะ/โค/ แกะ) สายพันธุ์ดี เพิ่มขึ้น ๓ สายพันธุ์	NA	-	-	๑	๒	๓	
	๔. พื้นที่การปลูก มะพร้าว จำนวน ๓,๐๐๐ ไร่	NA	-	-	๑,๐๐๐ ไร่	๒,๐๐๐ ไร่	๓,๐๐๐ ไร่	
	๕. พื้นที่ปลูกไม้ผล (ลองกอง ทุเรียน เงาะ มังคุด) เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ของ พื้นที่ปลูก	พื้นที่ปลูกไม้ผลกลุ่ม จังหวัดภาคใต้ ชายแดน ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๒๕๑,๓๑๕ ไร่	-	-	๓ %	๖ %	๑๐ %	
	๖. ผลผลิตข้าวนาปี เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ กิโลกรัม รวม ๗๕	ผลผลิตข้าวนาปี ประจำปี ๒๕๕๘ จำนวน ๓๗๕	-	-	๔๐๐ กก/ไร่	๔๒๕ กก/ไร่	๔๕๐ กก/ไร่	

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี					หมายเหตุ
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
	กิโลกรัม	กิโลกรัมต่อไร่						

กลยุทธ์ ตามลำดับความสำคัญดังนี้

1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ข้าว ไม้ผล ประมง และปศุสัตว์) โดยใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และการบริหารจัดการ
2. พัฒนาศักยภาพ เกษตรกร กลุ่มเครือข่าย สถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ ให้ดำเนินการในลักษณะการรวมกลุ่มหรือเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุน สร้างมูลค่าและเพิ่มอำนาจการต่อรอง
3. ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคเกษตรโดยสนับสนุนเทคโนโลยีขั้นสูง ให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และมีมูลค่าเพิ่ม
4. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าด้านเกษตร
5. ส่งเสริมช่องทางการตลาด และการสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์เพื่อเพิ่มมูลค่า

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ส่งเสริมการค้า การลงทุน ในพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี					หมายเหตุ
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
๑. มูลค่าการค้าชายแดนกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเพิ่มขึ้น	มูลค่าการค้าชายแดนกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖	มูลค่าการค้าชายแดนกลุ่มฯ ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๘,๕๒๑.๘ ล้านบาท	-	-	๒% (๘,๖๙๒.๒๓๖ ลบ.)	๔% (๘,๘๖๒.๖๗๒ ลบ.)	๖% (๙,๐๓๓.๑๐๘ ลบ.)	
	วงเงินลงทุนภาคอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๕	เงินลงทุนภาคอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๗,๘๕๐ ล้านบาท	-	-	๒.๕% (๑๘,๒๙๖.๒๕ ลบ.)	๕% (๑๘,๗๔๑.๕๐ ลบ.)	๗.๕% (๑๙,๒๘๖.๓๐ ลบ.)	

กลยุทธ์ ตามลำดับความสำคัญดังนี้

1. ปรับปรุงและพัฒนาโครงข่ายคมนาคม ระบบโลจิสติกส์ การบริหารจัดการน้ำ ระบบป้องกันอุทกภัย เพื่อรองรับการค้าการลงทุน
2. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณด่านพรมแดนและเมืองชายแดน เมืองเศรษฐกิจที่สำคัญ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เขตอุตสาหกรรม เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ เพื่อรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจ
3. ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการ เพื่อสร้างมูลค่า และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ
4. ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องทุกสาขาการผลิตให้มีความเข้มแข็ง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
5. พัฒนาและยกระดับทักษะฝีมือ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้แก่ประชาชนในพื้นที่

6. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการพัฒนา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรม และเมืองท่องเที่ยวชายแดน

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี					หมายเหตุ
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
- รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น	รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖	รายได้จากการท่องเที่ยว ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๖,๔๓๖.๖ ล้านบาท	-	-	๒ % (๖,๕๖๕ .๓๓๐ ล้านบาท)	๔ % (๖,๖๙๔ .๐๖๔ ล้านบาท)	๖ % (๖,๘๒๒ .๗๙๖ ล้านบาท)	

กลยุทธ์ ตามลำดับความสำคัญดังนี้

- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ และจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวและบริการให้ได้มาตรฐาน สร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว
- ส่งเสริมกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม อาทิเช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงอาหาร เชิงเกษตร เชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวชุมชน เป็นต้น
- พัฒนาสินค้าและบริการที่เป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน
- ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น

แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี

- จุดยืนและตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด (Strategic positioning) ประกอบด้วย ๕ จุดยืนดังต่อไปนี้
 - การพัฒนาจังหวัดเป็นศูนย์กลางการค้าอาหารสด อาหารแช่แข็ง อาหารแปรรูป ทั้งใน รูปแบบการค้าในประเทศ การค้าต่างประเทศ และการค้าบนระบบดิจิทัล มีความเติบโตอย่างมั่นคงของอุตสาหกรรมเกษตร ๔ ด้าน คืออุตสาหกรรมพืชพลังงาน อุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมปศุสัตว์ และอุตสาหกรรมยางพารา
 - การพัฒนาให้เป็นเมืองแห่งโรงงานแปรรูปอาหารสุขภาพ และอาหารฮาลาล ที่มีคุณภาพมาตรฐานการส่งออก และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
 - การพัฒนาให้เป็นเมืองการค้าส่งค้าปลีกและบริการของจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เชื่อมโยงการค้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ กับอาเซียนตอนใต้ และเป็นเมืองที่มีความทันสมัยรองรับสังคมดิจิทัล เป็นจุดเชื่อมโยงจังหวัดชายแดนภาคใต้
 - การพัฒนาปัตตานีให้เป็นสังคมแห่งความหลากหลายของวัฒนธรรมมุสลิมพุทธ และวัฒนธรรมจีน ประชาชนในจังหวัดปัตตานีมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้มีความเป็นอยู่ที่ดี
 - การพัฒนาหมู่บ้านให้มีศักยภาพในการจัดการพื้นที่ที่มีความสงบเรียบร้อยพัฒนาคุณภาพ
- คนสร้างวินัยประชาชนและปรับภูมิทัศน์สร้างเมืองให้สะอาด

วิสัยทัศน์จังหวัดปัตตานี(Vision) “เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพของประเทศ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่ สันติสุข”

คำอธิบายวิสัยทัศน์ การกำหนดจุดหมายปลายทาง (Ends) ในการพัฒนาจังหวัดปัตตานีแบบ

บูรณาการที่ให้ความสำคัญกับ การนำความหลากหลายทางด้านวิถีชีวิต จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมความเชื่อ วิธีคิดและมุมมองต่างๆ ที่สามารถเชื่อมโยงหลากมิติที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี ให้เห็นเป็นภาพรวม (Holistic) ของการพัฒนาที่ มุ่งเน้นความสมดุลระหว่างความพอเพียงกับความสามารถในการ พัฒนาให้ก้าวทันโลกยุคใหม่โดยวางสถานะ (Positioning) ของจังหวัดปัตตานีให้เป็นแหล่งผลิตผลการเกษตรและผลิตภัณฑ์ฮาลาลมีคุณภาพ บนพื้นฐานการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมั่นคงของประชาชน เมืองเกษตรอุตสาหกรรม หมายถึง ความสำเร็จของการพัฒนาจังหวัดเป็นศูนย์กลางการค้าอาหารสด อาหารแช่แข็ง อาหารแปรรูป ทั้งในรูปแบบการค้าในประเทศ การค้าต่างประเทศ และการค้าบนระบบดิจิทัล มีความเติบโตอย่างมั่นคงของอุตสาหกรรมเกษตร ๔ ด้าน คืออุตสาหกรรมพืชพลังงาน อุตสาหกรรม ประมง อุตสาหกรรมปศุสัตว์ และอุตสาหกรรมยางพารา เป็นเมืองแห่งโรงงานแปรรูปอาหาร สุขภาพและ อาหารฮาลาล ที่มีคุณภาพ มาตรฐานการส่งออก เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับนานาชาติ มีความ เข้มแข็งทางการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ทั้งในระดับครัวเรือน แปลงย่อย แปลง ใหญ่ และวิสาหกิจชุมชน และความพร้อมสมบูรณ์ของคุณภาพของแรงงาน ผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการใหม่ในเกษตรอุตสาหกรรม มีความพร้อมในการสร้างสรรค์เศรษฐกิจจังหวัดให้มี ศักยภาพที่ แข่งขันได้ ๓๖ ผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพของประเทศ หมายถึง เมืองที่ มีความมุ่งมั่นในการนำปรัชญา วิถีปฏิบัติ ของศาสนาอิสลามในส่วนของฮาลาลมาใช้เป็นธงนำ (Flagship) ในการพัฒนาที่ มุ่งไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ตั้งอยู่บนรากฐานของลักษณะภูมิสังคมแบบพหุวัฒนธรรม อย่างยั่งยืน โดยการนำหลักคิดในการผลิตและดำเนินวิสาหกิจที่ สะอาดปราศจากสิ่งสกปรกปฏิภูลหรือสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นที่รังเกียจโดยบัญญัติของศาสนาอิสลาม รวมทั้งของศาสนาอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน อาทิ อาหารเจ ของคนเชื้อสายจีนในปัตตานี มาเป็นกรอบอ้างอิงในการพัฒนาที่ ให้ความสำคัญกับการผลิตเพื่อการบริโภค ในชุมชนท้องถิ่นของตนอย่างพอเพียง และการผลิตเชิงพาณิชย์ที่ กำหนดให้สินค้าและบริการของฮาลาล เป็นผลผลิตหลัก (Major Product) ในการเจาะตลาดเก่าและสร้างตลาดใหม่ที่ เป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (Niche Market) โดยมีเป้าหมายเป็นแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์ฮาลาล ซึ่งผลิตภัณฑ์ฮาลาล ประกอบด้วย อาหารฮาลาล ผลิตภัณฑ์ฮาลาล แพชั่นมุสลิม เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับสตรี และบริการฮาลาลเพื่อไปสู่การเป็นแหล่ง ผลิตผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากลเป็นผลิตภัณฑ์ตราสัญลักษณ์ของจังหวัดที่ สร้างงานสร้างรายได้แก่จังหวัด เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข หมายถึง ปัตตานีเป็นสังคมแห่งความหลากหลายของวัฒนธรรม มุสลิม พุทธ และวัฒนธรรมจีน ประชาชนในจังหวัดปัตตานีมีความเป็นอยู่ที่ ดี มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย สุขภาพดี มีอาชีพมั่นคงและรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งสภาพครอบครัวที่ อบอุ่น เยาวชนประชาชนมีคุณภาพมีความตื่นตัวรู้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ก้าวทัน ความเปลี่ยนแปลง อย่างเท่าทัน และคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ที่ ดึงงามของปัตตานีเป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ เมืองแห่งการศึกษาเมืองที่มี ศักยภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประชาชนมีทักษะสากล (ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศ) และพร้อมสู่สังคมดิจิทัล ระบบบริการของรัฐทุกระดับมีคุณภาพธรรมาภิบาลโดดเด่นในการมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาโดยใช้พื้นที่ เป็นฐานอย่างเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและสามารถแสดงออกถึงวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีของตนเองได้อย่างเสรีมีความ เข้มแข็งของหมู่บ้านในการจัดการตนเองให้มีความปลอดภัย สงบเรียบร้อย และมีความมั่นคงในพื้นที่ ประชาชนอยู่อย่างเข้าใจซึ่งกันและกัน และภาคภูมิใจในพื้นที่ มีความเป็นพลเมืองปัตตานี พลเมืองประเทศที่เข้มแข็ง ภัยคุกคามต่อจังหวัดในทุกประเภทได้รับการจัดการ ให้ลดลงในทั่วทุกพื้นที่ อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน มีความเข้มแข็งของศาสนา ประชาชนมีหลักยึดและวิถีชีวิตบนฐานของหลักธรรมทางศาสนา และความหลากหลายประเพณี และวัฒนธรรมมุสลิม พุทธ และจีน และความมีประสิทธิภาพในการบูรณาการ ภารกิจความมั่นคงในทุกระดับด้วยคุณภาพของบุคลากรและระบบงานที่ ทันสมัย ได้รับการยอมรับเชื่อมั่นไว้วางใจจากประชาชน

เป้าประสงค์รวมของยุทธศาสตร์

๑. ผลผลิตภัณฑ์ฮาลาลของจังหวัดมีคุณภาพในระดับสินค้าส่งออกเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศมีมูลค่าผลผลิตภัณฑ์ฮาลาลไม่น้อยกว่า ๒,๕๐๐ ล้านบาท
๒. ผลผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดภาคเกษตร และภาคอุตสาหกรรม เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๖ และ ๒.๘
๓. ผลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดปัตตานีเฉลี่ยต่อหัวไม่น้อยกว่า ๘๕,๖๔๘ บาทต่อปี
๔. ชุมชนสามารถลดจำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบที่มีผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของชุมชนทั้งหมดในจังหวัด
๕. ค่าเฉลี่ยของดัชนีความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานีทั้ง ๑๒ มิติของการประเมินจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๕

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑. ส่งเสริม และพัฒนาแหล่งผลิตผลทางการเกษตรให้มีคุณภาพมาตรฐานการส่งออก (น้ำหนักร้อยละ ๓๐)
๒. สร้างมูลค่าเพิ่มและขยายช่องทางการตลาดผลผลิตภัณฑ์ฮาลาลและสินค้าแปรรูปจากการเกษตร (น้ำหนักร้อยละ ๓๐)
๓. สร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตของประชาชน สังคมและสร้างความเชื่อมั่นที่มีต่อรัฐ (น้ำหนักร้อยละ ๒๐)
๔. พัฒนาชุมชนและท้องถิ่นให้น่าอยู่เป็นแหล่งสร้างงานสร้างรายได้แก่ชุมชน (น้ำหนักร้อยละ ๒๐)

๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี

วิสัยทัศน์(Vision) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี

“ พัฒนาท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ สร้างสังคมสันติสุข ภายใต้เศรษฐกิจที่มั่นคงและยั่งยืน ”

พันธกิจการพัฒนา

๑. พัฒนาด้านเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต
๒. พัฒนาโครงการสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ
๓. พัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔. พัฒนาด้านสังคมและความมั่นคง

เป้าประสงค์

๑. ประชาชนทุกระดับมีความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๒. ประชาชนมีอาชีพและรายได้ในการดำรงชีวิตอย่างเพียงพอ
๓. สร้างเครือข่ายการคมนาคมเชื่อมโยงระหว่างกัน
๔. ประชาชนตระหนักในการใช้ทรัพยากรอย่างอย่างคุ้มค่าและรักษาสิ่งแวดล้อม
๕. ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการ
สาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านสังคมและความมั่นคง

๑.๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม

วิสัยทัศน์(Vision)

วิสัยทัศน์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม

“ตำบลน่าอยู่ ชุมชนเข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี และส่งเสริมการท่องเที่ยว”

ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมและความมั่นคง

เป้าประสงค์

- ๑) ประชาชนทุกระดับมีความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- ๒) ประชาชนมีอาชีพและรายได้ในการดำรงชีวิตอย่างเพียงพอ
- ๓) ระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานได้มาตรฐาน
- ๔) องค์กรมีระบบการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
- ๕) ประชาชนตระหนักในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและรักษาสิ่งแวดล้อม
- ๖) ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตัวชี้วัด

- ๑) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นร้อยละ ๑๐
- ๒) ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๕ และสามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น
- ๓) ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหมมีโครงสร้างพื้นฐานที่ได้มาตรฐานให้บริการประชาชน ร้อยละ ๗๐
- ๔) องค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม มีการนำหลักธรรมาภิบาล ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ร้อยละ ๕๐
- ๕) ทรัพยากรธรรมชาติในตำบลบาราโหมได้รับการคุ้มครองและดูแลรักษาเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕
- ๖) องค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม บูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งในและนอกพื้นที่ เพื่อเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในพื้นที่ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

คำเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์	เป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตที่ดี	เพื่อเป็นการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนระบบเศรษฐกิจชุมชน ขยายการเงินการลงทุนให้เกิดการสร้างงานในชุมชน ตลอดจนพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นสินค้า OTOP สามารถสร้างรายได้ เลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวได้อย่างยั่งยืน อยู่อย่างพอเพียงตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ	เพื่อเป็นการพัฒนาการก่อสร้าง บุกเบิก ปรับปรุง บำรุงรักษาทางคมนาคม สะพาน เขื่อน ระบบระบายน้ำ ระบบชลประทานขนาดเล็ก และท่าเทียบเรือ ระบบจราจร และการขนส่ง จัดให้มีไฟฟ้า ก่อสร้างปรับปรุงแหล่งน้ำ อุบโภค บริโภค และระบบประปา ให้ได้มาตรฐานและทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เพื่อเป็นการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุน การสร้างจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ค้ำครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน การบริหารจัดการระบบกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ระบบบำบัดน้ำเสีย ตลอดจนการพัฒนาการจัดการและป้องกันภัยพิบัติ
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมและความมั่นคง	เพื่อเป็นการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับ การส่งเสริม ทำนุบำรุงศาสนา ศาสนสถาน ศาสนพิธีต่าง ๆ บำรุงรักษา ศิลปะ จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการคุ้มครองเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านการกีฬา การออกกำลังกายและกิจกรรมนันทนาการ ส่งเสริมและพัฒนาด้านกีฬาและท่องเที่ยว ตลอดจนด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้มีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดสันติสุข

กลยุทธ์

๑ ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างงานสร้างอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่น ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาส่งเสริมโครงการตามพระราชดำริ

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุนในท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์และส่งเสริมการตลาดสินค้า OTOP

๒ ยุทธศาสตร์พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ

กลยุทธ์ที่ ๑ ก่อสร้าง บุกเบิก ปรับปรุง บำรุงรักษาทางคมนาคม สะพาน เขื่อน ระบบระบายน้ำ ระบบชลประทานขนาดเล็ก และท่าเทียบเรือ

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาปรับปรุงระบบจราจร และการขนส่ง

กลยุทธ์ที่ ๓ จัดให้มีไฟฟ้าอย่างทั่วถึง

กลยุทธ์ที่ ๔ ก่อสร้าง ปรับปรุงแหล่งน้ำ อุปโภค บริโภค และระบบประปา

๓ ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๑ ค้ำจุนดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการร่วมกับอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๓ ปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตชุมชนและเมือง

กลยุทธ์ที่ ๔ จัดทำระบบกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลตลอดจนระบบบำบัดน้ำเสีย

กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาระบบการจัดการและป้องกันภัยพิบัติ

๔ ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านสังคมและความมั่นคง

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบทุกระดับ

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็ก เยาวชนได้มีส่วนร่วมในด้านการแสดงออกด้านความคิดและมีนิสัยรักการเรียน

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริม ทำนุบำรุงศาสนา ศาสนสถาน ศาสนพิธีต่าง ๆ

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตและการคุ้มครองเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และประชาชนทั่วไป

กลยุทธ์ที่ ๖ การป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดตลอดถึงการบำบัดฟื้นฟูทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจแก่ผู้ติดยาเสพติด

กลยุทธ์ที่ ๗ ส่งเสริมการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

กลยุทธ์ที่ ๘ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านการกีฬา การออกกำลังกายและกีฬานันทนาการ และการก่อสร้างและปรับปรุงสนามกีฬา

กลยุทธ์ที่ ๙ ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ ๑๐ ส่งเสริมสวัสดิการและการพัฒนาศักยภาพบุคลากรภายในองค์กร

กลยุทธ์ที่ ๑๑ พัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

กลยุทธ์ที่ ๑๒ พัฒนาและสร้างระบบการให้บริการที่ทันสมัย รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ ๑๓ ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๑๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้มีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดสันติสุข

กลยุทธ์ที่ ๑๕ ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีความสามารถและมีศักยภาพในการสนับสนุนงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตลอดถึงการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น

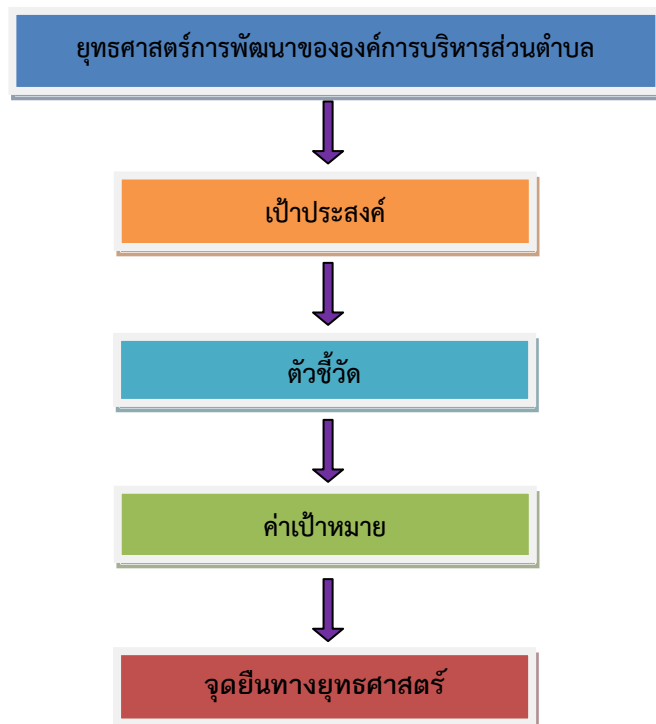
จุดยืนทางยุทธศาสตร์

จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม

ตำบลบาราโหม เป็นถิ่นฐานเดิมที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ของเมืองปัตตานี เกี่ยวโยงมาจากเมืองลังกาสุกะ อยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์โกตาลิมัย ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างนครรัฐพุทธเป็นรัฐอิสลาม มีพญาอินทिरาเป็นผู้ก่อตั้งรัฐปัตตานีดารุสลาม (นครแห่งสันติ) เป็นที่ตั้ง สุสานหลวง ซึ่งมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์และปัจจุบันคือ สุสานพญาอินทिरา และมีนักปราชญ์ที่มีผลงานด้านการเขียนวิชาการอิสลามหลายแขนงได้รับการยอมรับว่าเป็นไข่มุกทางวิชาการแห่งอนุซันดารา (หมู่เกาะมาลายูและโลกอิสลาม) ตำราของท่านยังคงใช้อยู่ในปัจจุบัน อีกทั้งตำบลบาราโหมมีตั้งอยู่บริเวณรอบอ่าวปัตตานี ซึ่งในอดีตเคยเป็นท่าเรือที่สำคัญสำหรับขนถ่ายสินค้าจากนานาชาติ ด้วยสภาพพื้นที่และประวัติศาสตร์ที่ยาวนานของตำบลบาราโหม จึงกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ขององค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม ดังนี้ สร้างความเข้มแข็งของชุมชนภายใต้การมีส่วนร่วม เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ อนุรักษ์สืบสานประเพณีพหุวัฒนธรรม ๒ วิถี (พุทธ-อิสลาม)

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหมมีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ใช้การวิเคราะห์ SWOT ANALYSIS)/GLOBAL DEMAND และ TREND ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม, ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จุดแข็ง

๑.๑ ด้านการคมนาคม เส้นทางคมนาคมสายทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๒ ถนนสายปัตตานี - นราธิวาส เป็นเส้นทางจราจรที่มีการสัญจรตลอดเวลา เหมาะสำหรับการทำการค้าริมทาง เพื่อเพิ่มรายได้แก่ประชาชนในบริเวณนั้น

๑.๒ ด้านการบริหาร ได้มีการพัฒนาคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ให้มีความรู้ ประสบการณ์ คุณธรรมและจริยธรรมในการปฏิบัติงานโดยจัดส่งให้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ มีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปการประชุมชมรมทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล มีการแนะนำให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล การบริหารการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

๑.๓ ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ กลุ่มสตรี กลุ่มอาชีพ องค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม มีผลิตภัณฑ์สินค้าที่ได้จากการรวมกลุ่มอาชีพ ได้แก่ การเย็บหมวกกะปิเยาะ การเย็บผ้าละหมาด ผ้าบาติก ขนมหันเมือง ที่ได้รับการยอมรับ สามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่ม

๑.๔ ด้านแหล่งท่องเที่ยว ตำบลบาราโหม เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดปัตตานี โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการก่อตั้งของเมืองปัตตานี ในอดีต ปัจจุบันยังคงหลงเหลือไว้ให้ชนรุ่นหลังได้มาศึกษา เช่น สุสานพญาอินทรีรา สุสานรายาฮิยา ปิรู สุสานรายาอูง บ่อน้ำเขตกาวูด และแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ รอบอ่าวปัตตานี

๑.๕ ด้านเศรษฐกิจและทรัพยากรธรรมชาติ ประชาชนในตำบลบาราโหมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมงชายฝั่งและออกเรือหา ค้าขาย และเลี้ยงสัตว์ ที่ประชาชนสามารถอุปโภคบริโภค ตลอดปีและสามารถเพิ่มมูลค่ารายได้ให้กับครัวเรือนได้ และโดยมีคลองปาเราะเป็นคลองสายหลักไหลผ่านทั้งสามหมู่บ้าน มีทรัพยากรธรรมชาติป่าชายเลน ที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ มีลักษณะเป็นป่าโกงกาง ป่าแสม มีความสำคัญทางนิเวศวิทยาของสัตว์น้ำ เป็นที่พักอาศัยของสัตว์น้ำนานาชนิด และเป็นที่หลบคลื่นลมสำหรับชาวประมงพื้นบ้าน

๑.๖ ด้านรายได้ องค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม ได้มีการพัฒนารายได้ โดยการปรับปรุงรายได้วิธีการหารายได้ รวมทั้งพัฒนาระบบการจัดเก็บภาษี และได้รับการเงินภาษีจากส่วนราชการต่าง ๆ ที่เก็บให้รวมทั้งจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี เพื่อนำมาพัฒนาตามอำนาจหน้าที่ ภารกิจอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด คุ่มค่า ตรงตามความต้องการของประชาชนมากที่สุด

๑.๗ ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการจัดทำและปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนสถานที่ที่ทำการปฏิบัติงาน และใช้อย่างคุ้มค่า เกิดประโยชน์ และมีประสิทธิภาพ

๑.๘ ด้านศาสนา วัฒนธรรมของท้องถิ่น ประชาชนตำบลบาราโหมนับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม มีประเพณีวัฒนธรรมที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะพหุวัฒนธรรมชุมชน ๒ วิธี (พุทธ-อิสลาม) มีการรักษาเอกลักษณ์ของท้องถิ่นเพื่อให้คงอยู่กับประชาชนในตำบลมากที่สุด

จุดอ่อน

๑. ประชาชนยังไม่เข้าใจถึงการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมประชาคมหมู่บ้าน ตำบล

๒. การจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ยังต้องปรับปรุง เนื่องจากประชาชนยังขาดจิตสำนึก ขาดความเข้าใจ และไม่ให้ความร่วมมือ

๓. บุคลากร ขององค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่เพียงพอต่อภาระงาน

๔. การเสริมสร้าง พัฒนาความรู้ ความสามารถ ของกลุ่มอาชีพ,กลุ่มสตรี

๕. การส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในตำบล ให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว และอนุรักษ์ไว้คู่กับชุมชนตลอดไป

โอกาส

๑. จากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๘ แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ.๒๕๔๖ และพระราชบัญญัติการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ได้ให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเป็นอิสระ ในหลาย ๆ ด้าน และมีการถ่ายโอนภารกิจอำนาจหน้าที่ด้านต่าง ๆ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดำเนินการบริการประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนามากขึ้น

๒. การจัดทำเวทีประชาคมหมู่บ้าน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาความต้องการ ยิ่งทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับรู้สภาพปัญหาของตำบลอย่างแท้จริง สามารถนำข้อมูล/สภาพปัญหาพัฒนาตำบลต่อไป

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหมได้มีการประชาสัมพันธ์ ในด้านการจัดเก็บภาษี เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงหน้าที่ในการชำระภาษีเพื่อจะได้มีรายได้มาพัฒนาตำบล

๔. การจัดส่งผู้บริหาร สมาชิก พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง เข้ารับการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้บริหาร สมาชิก พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง มีวิสัยทัศน์กว้างไกล พร้อมเป็นผู้นำเพื่อการพัฒนาตำบล

๕. รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาเศรษฐกิจระดับรากหญ้า โดยมีโครงการสำคัญหลายโครงการ เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP กองทุนหมู่บ้าน อันจะสามารถช่วยเหลือประชาชนให้มีทางเลือกและโอกาสที่จะพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าของตนเอง

๖. อยู่ในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษตามนโยบายของรัฐ

อุปสรรค

๑. สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อหลาย ๆ ด้าน เกิดความสูญเสียในชีวิต ทรัพย์สิน เป็นปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาตำบล

๒. ปัญหาข้อจำกัดของกฎหมายในการให้ความอิสระ หรือจำกัดขีดความสามารถในการพัฒนาตำบลในด้านต่าง ๆ

๓. ปัญหาความยากจนและว่างงานในพื้นที่

๔. ปัญหาการศึกษา ส่วนใหญ่ประชาชนการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ระดับต่ำ

๕. การเลี่ยงการชำระภาษีของประชาชน

๖. ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด/ปัญหาอาชญากรรมและปัญหาอื่นๆ ที่ตามมา

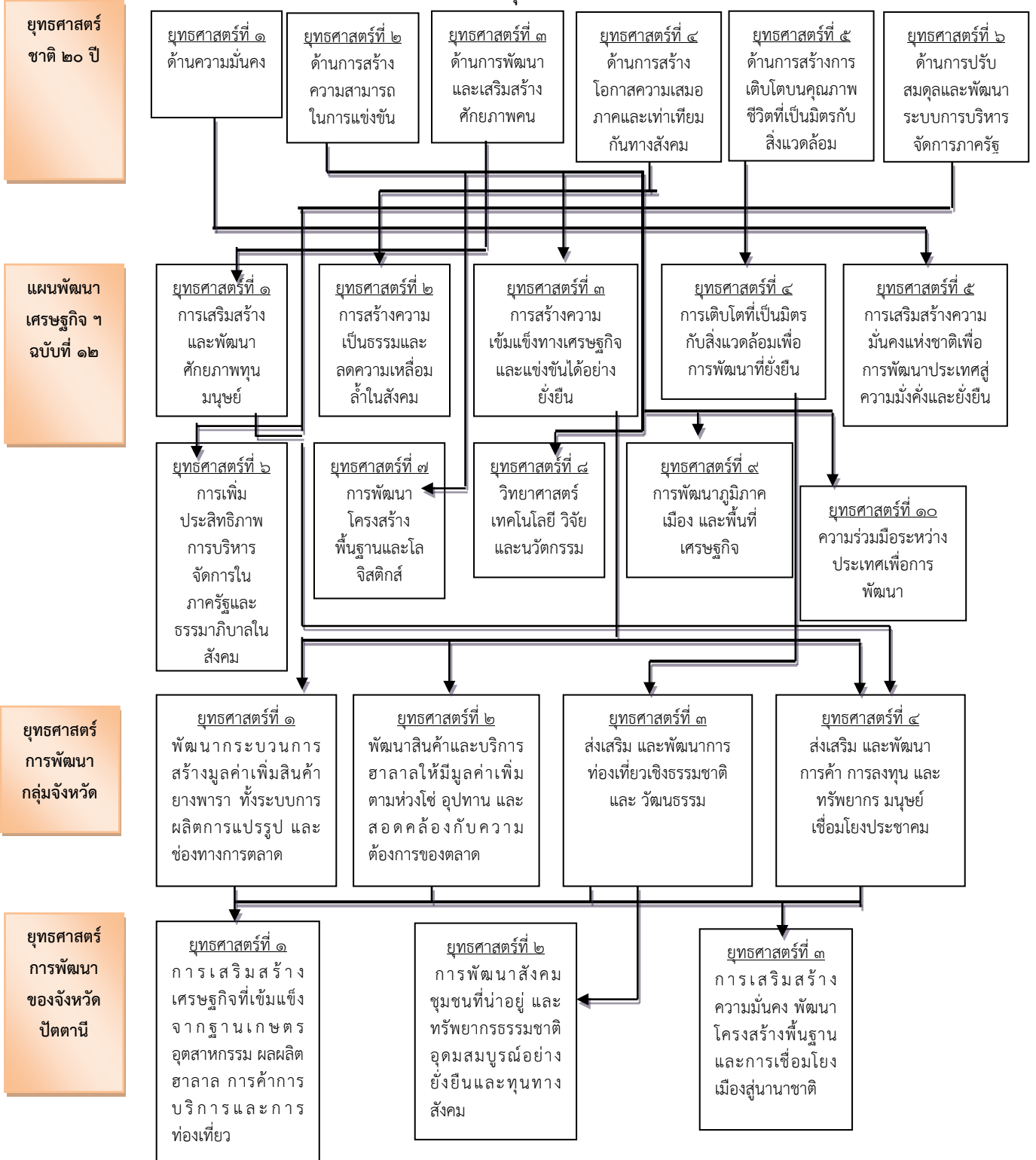
๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ชื่อปัญหา	สภาพปัญหา
<p>๑.ปัญหาด้านเศรษฐกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหารายได้ต่อครัวเรือนต่ำกว่าเกณฑ์ - ปัญหาด้านเงินทุน - ปัญหาด้านอาชีพ - ปัญหาด้านการพัฒนาอาชีพ <p>๒.ปัญหาด้านสังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน - ปัญหายาเสพติด - ปัญหาความยากจน - ปัญหาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุและผู้พิการ <p>๓.ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาด้านคมนาคม - ปัญหาด้านไฟฟ้า - ปัญหาด้านการระบายน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนยังประสบกับปัญหารายได้ต่อครัวเรือนต่ำทำให้คุณภาพชีวิตอยู่ในเกณฑ์ต่ำ - ขาดแคลนเงินทุนเพื่อการลงทุนประกอบอาชีพ - ประชาชนมีอาชีพที่ไม่มั่นคง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง ทำให้มีรายได้ไม่แน่นอน - ประชาชนมักประกอบอาชีพประมงชายฝั่งแบบครัวเรือน ยังไม่การรวมกลุ่ม และขาดความรู้ในการต่อยอดอาชีพ - ประชาชนมีความหวาดกลัว ไม่มีความมั่นใจ ต่อเหตุการณ์ความไม่สงบ - มีการระบาดของยาเสพติด - ประชาชนยังประสบปัญหาความยากจน - ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสยังไม่ได้รับการดูแลเท่าที่ควร - ถนน หนทางสำหรับการเดินทางยังพัฒนาไม่ทั่วถึง บางช่วงคับแคบรถใหญ่ไม่สามารถสัญจรได้ - บางครัวเรือนยังไม่มีไฟฟ้าใช้ และการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะยังไม่ทั่วถึงครอบคลุมทุกพื้นที่ - ในช่วยหน้าฤดูฝนมีการอุดตันไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน ทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังบ้านเรือน
<p>๔.ปัญหาด้านแหล่งน้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค - ปัญหาการขยายเขตบริการประปา - ปัญหาน้ำเพื่อการเกษตร - ปัญหาแหล่งน้ำสาธารณะ 	<ul style="list-style-type: none"> - สภาพน้ำไม่มีคุณภาพ - ไม่ครอบคลุมทุกหลังคาเรือน กำลังอยู่ในช่วงพัฒนา - ไม่มีระบบชลประทานเพื่อทำการเกษตรแบบยั่งยืน - ดินเงิน ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้เต็มที่
<p>๕.ปัญหาด้านสาธารณสุข</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย - ปัญหาโรคติดต่อ - ปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนยังขาดการใส่ใจดูแลสุขภาพพลานามัย - ประชาชนยังไม่รู้จักการป้องกันโรคติดต่อ - ประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญในการวางแผนครอบครัวเท่าที่ควร

ชื่อปัญหา	สภาพปัญหา
-----------	-----------

<p>๖.ปัญหาด้านการเมือง การบริหาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน - ปัญหาความไม่เข้าใจในการบริหารงานของ อบต. - ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับส่วนราชการ - ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจถึงบทบาท หน้าที่ การบริหารงาน ของ อบต. - บุคลากรมีไม่เพียงพอ ต่อภารกิจ หน้าที่ ซึ่งมีปริมาณมาก การปฏิบัติงานยังคงประสบปัญหาด้านการจัดการ
<p>๗.ปัญหาทางการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาทางการศึกษา - ปัญหาวัสดุอุปกรณ์การศึกษา - ปัญหาขาดการส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - ระดับการศึกษาของประชาชนส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต่ำและไม่ให้ความสำคัญกับการศึกษา และขาดทุนการศึกษา - ขาดแคลนอุปกรณ์การเรียนการสอน และบ้างชำรุดเสียหาย - ประเพณีท้องถิ่นดั้งเดิมขาดการอนุรักษ์และส่งเสริม
<p>๘.ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาการร่วมมือและความเข้าใจและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - ปัญหาขยะมูลฝอย 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนไม่ได้ตระหนักและให้ความสำคัญ การขาดจิตอาสา - ระบบการบริการขยะไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร ประชาชนมีพฤติกรรมทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทางยากต่อการกำจัดขยะ
<p>๙.ปัญหาด้านอื่นๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาด้านการท่องเที่ยว 	<ul style="list-style-type: none"> - สถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ขาดการทำนุบำรุง ประชาชนขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์และไม่มีการส่งเสริมหรือต่อยอดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

โครงสร้างเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕

ยุทธศาสตร์
การพัฒนา
ของจังหวัด
ปัตตานี

ยุทธศาสตร์ที่ ๑
การเสริมสร้าง
เศรษฐกิจที่เข้มแข็ง
จากฐานเกษตร
อุตสาหกรรม ผลิต
ฮาลาล การค้าการ
บริการ และการ
ท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๒
การพัฒนาสังคม
ชุมชนที่น่าอยู่ และ
ทรัพยากรธรรมชาติ
อุดมสมบูรณ์อย่าง
ยั่งยืนและทุนทาง
สังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓
การเสริมสร้าง
ความมั่นคง พัฒนา
โครงสร้างพื้นฐาน
และการเชื่อมโยง
เมืองสู่นานาชาติ

ยุทธศาสตร์
การพัฒนา
ขององค์กร
ปกครองส่วน
ท้องถิ่นใน
เขตจังหวัด
ปัตตานี

ยุทธศาสตร์ที่ ๑
การพัฒนาด้าน
เศรษฐกิจและคุณภาพ
ชีวิตที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒
การพัฒนาด้านโครงสร้าง
พื้นฐานและบริการ
สาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓
การพัฒนาด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔
การพัฒนาด้านสังคม
และความมั่นคง

ยุทธศาสตร์
การพัฒนา
องค์กร
บริหารส่วน
ตำบล
บาราโหม

ยุทธศาสตร์ที่ ๑
การพัฒนาด้าน
เศรษฐกิจและคุณภาพ
ชีวิตที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒
การพัฒนาด้านโครงสร้าง
พื้นฐานและบริการ
สาธารณะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓
การพัฒนาด้าน
ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔
การพัฒนาด้านสังคม
และความมั่นคง

ส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นห้าปีไปสู่การปฏิบัติ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงานรับผิดชอบหลัก	หน่วยงานสนับสนุน
๑	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต	ด้านการเศรษฐกิจ	แผนงานการเกษตร	สำนักปลัด	องค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม
		ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	สำนักปลัด	
๒	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ	ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง	
			แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา		
			แผนงานการพาณิชย์		
๓	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	กองช่าง	
			แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	สำนักปลัด	
			แผนงานการเกษตร	สำนักปลัด	
			แผนงานการศึกษา	กองการศึกษา	
๔	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมและความมั่นคง	ด้านบริหารงานทั่วไป	แผนงานบริหารงานทั่วไป	สำนักปลัด	
		ด้านบริการชุมชนและสังคม	แผนงานการรักษาความสงบภายใน	สำนักปลัด	
			แผนงานการศึกษา	กองการศึกษา	
			แผนงานสาธารณสุข	สำนักปลัด	
			แผนงานสังคมสงเคราะห์	สำนักปลัด	
			แผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชน	สำนักปลัด	
			แผนงานการศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ	กองการศึกษา	
			แผนงานเคหะและชุมชน	กองช่าง	
			แผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา	กองช่าง	
		ด้านบริหารงานทั่วไป	แผนงานงบกลาง	สำนักปลัด	
รวม ๔ ยุทธศาสตร์		๓ ด้าน	๑๑ แผนงาน	๔ สำนัก/กอง	

ส่วนที่ ๔

การติดตามและประเมินผล

๔.๑ การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้ แผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาภูมิภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งแผนปฏิบัติการประจำปีจังหวัด แผนปฏิบัติการราชการประจำปีกลุ่มจังหวัด ตลอดจนวามารถบูรณาการแผนงาน / โครงการ / กิจกรรม และงบประมาณ ในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดให้กับประชาชนในท้องถิ่น

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด เพื่อนำไปสู่การ บูรณาการร่วมกัน ให้เกิดความสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด สามารถเชื่อมโยงไปสู่แผนพัฒนาภูมิภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ไทยแลนด์ ๔.๐ และในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) จะต้องมีการติดตามและติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย รายละเอียดแนวทางการพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๕๓๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๐
๒. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ	๒๐
๓. ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย	๖๐
๓.๑ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๑๐)
๓.๒ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	(๑๐)
๓.๓ ยุทธศาสตร์จังหวัด	(๑๐)
๓.๔ วิสัยทัศน์	(๕)
๓.๕ กลยุทธ์	(๕)
๓.๖ เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	(๕)
๓.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์	(๕)
๓.๘ แผนงาน	(๕)
๓.๙ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	(๕)

รวมคะแนน	๑๐๐
----------	-----

**แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ประเด็นการ พิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
๑. ข้อมูลสภาพ ทั่วไปและข้อมูล พื้นฐานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (๑) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านกายภาพ เช่น ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะของที่ดิน ลักษณะของ แหล่งน้ำ ลักษณะของป่าไม้ ฯลฯ ด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขต การปกครองการเลือกตั้ง ฯลฯ	๒๐ (๓)	
	(๒) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ ประชากร เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร และ ช่วงอายุและจำนวนประชากร ฯลฯ	(๒)	
	(๓) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคม เช่น การศึกษา สาธารณสุข อาชญากรรม ยาเสพติด การสังคมสงเคราะห์	(๒)	
	(๔) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบบริหารพื้นฐาน เช่น การคมนาคมขนส่ง การ ไฟฟ้า การประปา โทรศัพท์ ฯลฯ	(๒)	
	(๕) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ เช่น การเกษตร การประมง การ ประมงสัตว์ การบริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การพาณิชย์/กลุ่ม อาชีพแรงงาน ฯลฯ	(๒)	
	(๖) ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เช่น การนับถือศาสนา ประเพณี และงานประจำปี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น สินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก ฯลฯ และอื่นๆ	(๒)	
	(๗) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำ ป่าไม้ ภูเขา คุณภาพ ของทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ	(๒)	
	(๘) การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือ การใช้ข้อมูล จปฐ.	(๒)	
	(๙) การประชุมประชาคมท้องถิ่น รูปแบบ วิธีการ และการดำเนินการ ประชุมประชาคมท้องถิ่นโดยใช้กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วม ตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมแก้ไขปัญหา ปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาสำหรับการพัฒนา ท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๓)	

ประเด็น การพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
๒. การวิเคราะห์ สภาพการณ์และ ศักยภาพ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (๑) การวิเคราะห์ที่ครอบคลุมความเชื่อมโยง ความสอดคล้องยุทธศาสตร์ จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต จังหวัด ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของ ผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand ๔.๐	๒๐ (๕)	
	(๒) การวิเคราะห์การใช้ผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะและการบังคับ ใช้ผลของการบังคับใช้ สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาท้องถิ่น	(๓)	
	(๓) การวิเคราะห์ทางสังคม เช่น ด้านแรงงาน การศึกษา สาธารณสุข ความยากจน อาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เทคโนโลยี จารีต ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น	(๓)	
	(๔) การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านรายได้ครัวเรือน การส่งเสริม อาชีพ กลุ่มอาชีพ กลุ่มทางสังคม การพัฒนาอาชีพและกลุ่มต่างๆ สภาพทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ทั่วไป เป็นต้น	(๓)	
	(๕) การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว ธรรมชาติต่างๆ ทาง ภูมิศาสตร์ กระบวนการหรือสิ่งที่เกิดขึ้น การประดิษฐ์ที่มีผลต่อ สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา	(๓)	
	(๖) ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาใน ปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่น ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ที่อาจส่งผลการดำเนินงานได้แก่ S-Strengit (จุด แข็ง) W-Weakness (จุดอ่อน) O-Opportunity (โอกาส) และT- Therat (อุปสรรค)	(๓)	
๓. ยุทธศาสตร์ ๓.๑ ยุทธศาสตร์ของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ๓.๒ ยุทธศาสตร์ของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในเขตจังหวัด ๓.๓ ยุทธศาสตร์ จังหวัด	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ประเด็นปัญหาการพัฒนาและแนวทางการ พัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ เชื่อมโยงหลักประชารัฐแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand ๔.๐	๖๐ (๑๐)	
	สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของ ท้องถิ่น และยุทธศาสตร์จังหวัด และเชื่อมโยงหลักประชารัฐแผน ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและ Thailand ๔.๐	(๑๐)	
	สอดคล้องกับแผนพัฒนาภูมิภาค ยุทธศาสตร์พัฒนาภาค แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการ แผ่นดิน นโยบาย/ยุทธศาสตร์ คสช. และนโยบายรัฐบาล หลักประ ชารัฐ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และThailand ๔.๐	(๑๐)	

ประเด็นการพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๓.๔ วิสัยทัศน์	วิสัยทัศน์ ซึ่งมีลักษณะแสดงสถานภาพที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการจะเป็นหรือบรรลุถึงอนาคตอย่างชัดเจน สอดคล้องกับโอกาสและศักยภาพที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสัมพันธ์กับโครงการพัฒนา	(๕)	
๓.๕ กลยุทธ์	แสดงให้เห็นช่องทาง วิธีการ ภารกิจหรือสิ่งที่จะต้องทำตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ หรือแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนในสิ่งที่จะดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น	(๕)	
๓.๖ เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์มีความสอดคล้องและสนับสนุนต่อกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น มุ่งหมายสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ชัดเจน	(๕)	
๓.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning)	ความมุ่งมั่นอันแน่วแน่ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเกิดจากศักยภาพของพื้นที่จริง ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จทางยุทธศาสตร์	(๕)	
๓.๘ แผนงาน	แผนงานหรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต กำหนดจุดมุ่งหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือแผนงานที่เกิดจากเป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความชัดเจน นำไปสู่การทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยระบุแผนงานและความเชื่อมโยงดังกล่าว	(๕)	
๓.๙ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	ความเชื่อมโยงองค์รวมที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดผลผลิต/โครงการจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ Thailand ๔.๐ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด /แผนพัฒนาจังหวัดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๕)	
รวมคะแนน		๑๐๐	

๔.๒ การติดตามและประเมินผลโครงการ

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีการติดตามและประเมินผลโครงการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย รายละเอียดแนวทางการพิจารณาตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
๑. การสรุปสถานการณ์การพิจารณา	๑๐
๒. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	๑๐
๓. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	๑๐
๔. แผนงานและยุทธศาสตร์การพิจารณา	๑๐
๕. โครงการพัฒนา ประกอบด้วย	๖๐
๕.๑ ความชัดเจนของชื่อโครงการ	(๕)
๕.๒ กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	(๕)
๕.๓ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	(๕)
๕.๔ โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	(๕)
๕.๕ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	(๕)
๕.๖ โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand ๔.๐	(๕)
๕.๗ โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	(๕)
๕.๘ โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักปรัชญา	(๕)
๕.๙ งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	(๕)
๕.๑๐ มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	(๕)
๕.๑๑ มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลคาดว่าจะได้รับ	(๕)
๕.๑๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	(๕)
รวมคะแนน	๑๐๐

**แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการ
เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**

ประเด็น การพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
๑. การสรุปสถานการณ์ การพัฒนา	เป็นการวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น (ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจุบันและสถานการณ์การ เปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย วิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม, ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม)	๑๐	
๒. การประเมินผลการ นำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ ปีไปปฏิบัติในเชิง ปริมาณ	๑) การควบคุมที่มีตัวเลขต่างๆ เพื่อนำมาใช้วัดผลในเชิงปริมาณ เช่น การวัดจำนวนโครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ก็คือผลผลิตนั่นเองว่าเป็นไป ตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้หรือไม่จำนวนที่ดำเนินการจริงตามที่ได้กำหนด ไว้เท่าไร จำนวนที่ไม่สามารถดำเนินการได้มีจำนวนเท่าไร สามารถ อธิบายได้ตามหลักประสิทธิภาพ (Efficiency) ของการพัฒนาท้องถิ่น ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ ๒) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการใน เชิงปริมาณ (Quantitative)	๑๐	
๓. การประเมินผลการ นำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ ปีไปปฏิบัติในเชิง คุณภาพ	๑) การประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพคือการนำเอา เทคนิคๆ มาใช้เพื่อวัดค่าภารกิจ โครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ที่ ดำเนินการในพื้นที่นั้นๆ ตรงต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่และ เป็นไปตามอำนาจหน้าที่หรือไม่ ประชาชนพึงพอใจหรือไม่ สิ่งของ วัสดุ ครุภัณฑ์ การดำเนินการต่างๆ มีสภาพหรือลักษณะถูกต้อง ครบถ้วน สามารถใช้การได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งเป็นไปตามหลัก ประสิทธิผล (Effectiveness) ผลการปฏิบัติราชการตามที่บรรลุ วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการตามที่ได้รับ งบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการ หรือหน่วยงาน ๒) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการใน เชิงคุณภาพ (Qualitative)	๑๐	
๔. แผนงานและ ยุทธศาสตร์การพัฒนา	๑) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ มีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติต่างๆ จนนำไปสู่การ จัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand/ Trend หรือหลักการบูรณาการ (Integration) กับองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นที่มีพื้นที่ติดต่อกัน ๒) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ ที่สอดคล้องกับการแก้ไข ปัญหาความยากจน หลักปรัชญา	๑๐	

ประเด็น การพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
<p>๕. โครงการพัฒนา</p> <p>๕.๑ ความชัดเจน ของชื่อโครงการ</p>	<p>ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้</p> <p>เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์สนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นและดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ ชื่อโครงการมีความชัดเจน มุ่ง ไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อ่านแล้วเข้าใจได้ว่าจะพัฒนาอะไรในอนาคต</p>	<p>๖๐ (๕)</p>	
<p>๕.๒ กำหนด วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ โครงการ</p> <p>๕.๓ เป้าหมาย</p>	<p>มีวัตถุประสงค์ชัดเจน (clear objective) โครงการต้องกำหนด วัตถุประสงค์สอดคล้องกับความเป็นมาของโครงการ สอดคล้องกับ หลักการและเหตุผล วิธีการดำเนินงานต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มี ความเป็นไปได้ชัดเจน มีลักษณะเฉพาะเจาะจง</p>	<p>(๕)</p>	
<p>(ผลผลิตของ โครงการ) มีความ ชัดเจนนำไปสู่การตั้ง งบประมาณได้ ถูกต้อง</p> <p>๕.๔ โครงการมีความ สอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี</p>	<p>สภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็นทิศทางที่ต้องไปให้ถึงเป้าหมายต้อง ชัดเจน สามารถระบุจำนวนเท่าไร กลุ่มเป้าหมายคืออะไร มีผลผลิต อย่างไร กลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงานอธิบาย ให้ชัดเจนว่าโครงการนี้จะทำที่ไหน เริ่มต้นในช่วงเวลาใดและจบลงเมื่อไร ใครคือกลุ่มเป้าหมายของโครงการ หากกลุ่มเป้าหมายมีหลายกลุ่ม ให้ บอกชัดเจนไปว่าใครคือกลุ่มเป้าหมายหลัก ใครคือกลุ่มเป้าหมายรอง</p>	<p>(๕)</p>	
<p>๕.๕ เป้าหมาย (ผลผลิตของ โครงการ) มีความ สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ</p>	<p>โครงการสอดคล้องกับ (๑) ความมั่นคง (๒) การสร้างความสามารถในการ แข่งขัน (๓) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) การสร้างโอกาสความ เสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพ ชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการ บริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน</p>	<p>(๕)</p>	
	<p>โครงการมีความสอดคล้องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ โดย (๑) ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (๒) ยึดคนเป็นศูนย์กลาง พัฒนา (๓) ยึดวิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๔) ยึดเป้าหมาย อนาคตประเทศไทย ๒๕๗๙ (๕) ยึดหลักการนำไปสู่ปฏิบัติให้เกิดผล สัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน ๕ ปีที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมายระยะ ยาว ภายใต้แนวทางการพัฒนา (๑) การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและ การหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง (๒) การพัฒนาศักยภาพคน ตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ (๓) การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (๔) การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและ ความเป็นเมือง (๕) การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม อย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๖) การบริหารราชการแผ่นดินที่มี ประสิทธิภาพ</p>	<p>(๕)</p>	

ประเด็น การพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
๕.๖ โครงการมีความ สอดคล้อง	โครงการมีลักษณะหรือสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ Value-Based Economy หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ทำน้อย ได้มาก เช่น (๑) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า โภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม (๒) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (๓) เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น รวมถึงโครงการที่เติมเต็มด้วยวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนาแล้วต่อยอดความ ได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ เช่น ด้านการเกษตรเทคโนโลยีชีวภาพ สาธารณสุข วัฒนธรรม ฯลฯ	(๕)	๕
๕.๗ โครงการสอดคล้อง กับยุทธศาสตร์จังหวัด	โครงการพัฒนาท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาจังหวัดที่ได้กำเนิดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นเสมือนหนึ่งการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ซึ่งไม่สามารถแยกส่วนใดส่วนหนึ่งออกจากกันได้ นอกจากนี้โครงการพัฒนาท้องถิ่นต้องเป็นโครงการเชื่อมต่อหรือเดินทางไปด้วยกันกับยุทธศาสตร์จังหวัดที่กำหนดขึ้นเป็นปัจจุบัน	(๕)	๕
๕.๘ โครงการแก้ไข ปัญหาความยากจนหรือ การเสริมสร้างให้ ประเทศชาติมั่นคง มั่ง คั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลัก ประชารัฐ	เป็นโครงการที่ดำเนินการภายใต้พื้นฐานความพอเพียงที่ประชาชนดำเนินการเอง หรือร่วมดำเนินการ เป็นโครงการต่อยอดและขยายได้ เป็นโครงการที่ประชาชนต้องการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งมีลักษณะที่จะให้ท้องถิ่นมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นท้องถิ่นที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	(๕)	๕
๕.๙ งบประมาณมีความ สอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณโครงการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ ๕ ประการในการจัดทำโครงการได้แก่ (๑) ความประหยัด (Economy) (๒) ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) (๓) ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) (๔) ความยุติธรรม (Equity) (๕) ความโปร่งใส (Transparency)	(๕)	๕
๕.๑๐ มีการประมาณ การราคาถูกต้องตาม หลักวิธีการงบประมาณ	การประมาณราคาเพื่อการพัฒนาต้องให้สอดคล้องกับโครงการถูกต้องตามหลักวิชาการทางช่าง หลักของราคากลาง ราคากลางท้องถิ่น มีความโปร่งใสในการกำหนดราคาและตรวจสอบในเชิงประจักษ์	(๕)	๕

ประเด็น การพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนน เต็ม	คะแนน ที่ได้
๕.๑๑ มีการกำหนด ตัวชี้วัด (KPI) และ สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และผลที่ คาดว่าจะได้รับ	มีการกำหนดตัวชี้วัดผลงาน (Key Performancy Indicator : KPI) ที่ สามารถ วัดได้ (measurable) ใช้บอกประสิทธิผล (effectiveness) ใช้บอกประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น การกำหนดความพึงพอใจ การกำหนดร้อยละ การกำหนดอันเกิดจากผลของวัตถุประสงค์ที่เกิดที่สิ่งที่ได้รับ (การคาดการณ์ คาดว่าจะได้รับ)	(๕)	
๕.๑๒ ผลที่คาดว่าจะ ได้รับสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงจากการดำเนินการตามโครงการพัฒนาซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การได้ผลหรือผลที่เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับวัตถุประสงค์หรือมากกว่าวัตถุประสงค์ ซึ่งการเขียนวัตถุประสงค์ควรคำนึงถึง (๑) ความเป็นไปได้และมีความเฉพาะเจาะจง ในการดำเนินงานตามโครงการ (๒) วัดและประเมินผลระดับของความสำเร็จได้ (๓) ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติได้ (๔) เป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกับความเป็นจริง (๕) ส่งผลต่อการบ่งบอกเวลาได้	(๕)	
รวมคะแนน		๑๐๐	

๔.๓ สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่น

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนา เป็นแนวทางในการบริหารพัฒนาท้องถิ่นให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุดในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ก่อให้เกิดประโยชน์และสามารถตอบสนองความต้องการพัฒนาของประชาชน โดยพิจารณาบรรจุโครงการในงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสม โดยจะต้องมีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นการสรุปผลในการรวมของท้องถิ่น เป็นการติดตามผลการนำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่าเกิดผลทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ อย่างไร ซึ่งสามารถวัดผลได้ทั้งเชิงสถิติต่างๆ ตาราง กราฟ และการพรรณนา ดังนี้

(๑) การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

(๑.๑) การวัดผลในเชิงปริมาณ (Quantity)

- โดยเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผลในเชิงปริมาณ มีดังนี้

โครงสร้างพื้นฐาน และบริการ สาธารณะ												
๓.ยุทธศาสตร์การ พัฒนาด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม												
๔.ยุทธศาสตร์การ พัฒนาด้านสังคม และความมั่นคง												
รวม												

การเบิกจ่ายงบประมาณ

ยุทธศาสตร์	งบบุคลากร		เงินสะสม		รวม	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
๑.ยุทธศาสตร์การพัฒนา เศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต						
๒.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐานและบริการ สาธารณะ						
๓.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม						
๔.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้าน สังคมและความมั่นคง						
รวม						

(๑.๒) การวัดผลในเชิงคุณภาพ (Quality)

การจัดผลเชิงคุณภาพ ใช้การสำรวจความพึงพอใจในการวัดผลเชิงคุณภาพโดยภาพรวม โดยได้มีการประเมินความพึงพอใจ ซึ่งการประเมินความพึงพอใจทำให้ทราบถึงผลเชิงคุณภาพในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหมในภาพรวม

โดยเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจ มีดังนี้

แบบที่ ๓/๒ แบบประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานในภาพรวม

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....องค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม.....
๒. วัน/เดือน/ปีที่รายงาน...วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์และโครงการในปี

๑. ยุทธศาสตร์และจำนวนโครงการที่ปรากฏอยู่ในแผนและจำนวนโครงการที่ได้ปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	
	จำนวนโครงการที่ปรากฏอยู่ในแผน	จำนวนโครงการที่ได้ปฏิบัติ
๑.ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต		
๒.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ		
๓.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
๔.ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมและความมั่นคง		
รวม		

ส่วนที่ ๓ ผลการดำเนินงาน

๑. ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาพรวม

ประเด็น	พอใจมาก	พอใจ	ไม่พอใจ
---------	---------	------	---------

๑) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม			
๒) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม			
๓) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม			
๔) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่อสาธารณะ			
๕) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม			
๖) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด			
๗) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น			
๘) การแก้ไขปัญหา และการตอบสนองความต้องการของประชาชน			
๙) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม			
ภาพรวม			

๑. ผลการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและพัฒนาคุณภาพชีวิต

๑) ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง

ประเด็น	คะแนนความพึงพอใจ (เต็ม ๑๐ คะแนน)
๑) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ/กิจกรรม	
๒) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	
๓) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	
๔) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่อให้ประชาชนทราบ	
๕) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	
๖) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	
๗) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	
๘) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	

ภาพรวม	
--------	--

๒) การเปลี่ยนแปลงของชุมชนตามตัวชี้วัดที่เลือก

ตัวชี้วัดที่เลือก	หน่วย	ผลการดำเนินงาน		
		ก่อน ดำเนินการ (จำนวน)	หลัง ดำเนินการ (จำนวน)	เพิ่ม/ ลด

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ

๑) ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง

ประเด็น	คะแนนความพึงพอใจ (เต็ม ๑๐ คะแนน)
๑) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ/กิจกรรม	
๒) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	
๓) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	
๔) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่อให้ประชาชนทราบ	
๕) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	
๖) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	
๗) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	
๘) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	
ภาพรวม	

๒) การเปลี่ยนแปลงของชุมชนตามตัวชี้วัดที่เลือก

ตัวชี้วัดที่เลือก	หน่วย	ผลการดำเนินงาน		
		ก่อนดำเนินการ (จำนวน)	หลัง ดำเนินการ (จำนวน)	เพิ่ม/ลด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง

ประเด็น	คะแนนความพึงพอใจ (เต็ม ๑๐ คะแนน)
๑) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ/กิจกรรม	
๒) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	
๓) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	
๔) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่อให้ประชาชนทราบ	
๕) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	
๖) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	
๗) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	
๘) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	
ภาพรวม	

๒) การเปลี่ยนแปลงของชุมชนตามตัวชี้วัดที่เลือก

ตัวชี้วัดที่เลือก	หน่วย	ผลการดำเนินงาน		
		ก่อน ดำเนินการ (จำนวน)	หลัง ดำเนินการ (จำนวน)	เพิ่ม/ลด

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมและความมั่นคง

๑) ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง

ประเด็น	คะแนนความพึงพอใจ (เต็ม ๑๐ คะแนน)
๑) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ/กิจกรรม	
๒) มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	
๓) มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	
๔) มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่อให้ประชาชนทราบ	
๕) การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	
๖) การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	
๗) ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	
๘) ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	
ภาพรวม	

๒) การเปลี่ยนแปลงของชุมชนตามตัวชี้วัดที่เลือก

ตัวชี้วัดที่เลือก	หน่วย	ผลการดำเนินงาน		
		ก่อนดำเนินการ (จำนวน)	หลัง ดำเนินการ (จำนวน)	เพิ่ม/ลด

แบบที่ ๓/๓ แบบประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการในงานบริการขององค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. เพศ () ชาย () หญิง
๒. อายุ () ต่ำกว่า ๒๐ ปี () ๒๐ -๓๐ ปี () ๓๑ -๔๐ ปี
() ๔๑ - ๕๐ () ๕๑ -๖๐ ปี () มากกว่า ๖๐ ปี
๓. การศึกษา () ประถมศึกษา () มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า
() อนุปริญญา หรือเทียบเท่า () ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี () อื่น ๆ
๔. อาชีพหลัก () รับราชการ () เอกชน/รัฐวิสาหกิจ () ค้าขาย - ธุรกิจส่วนตัว
() รับจ้าง () นักเรียน นักศึกษา () เกษตรกร
() อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ ๒ ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม

๕. ท่านมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหมในภาพรวมมากน้อยเพียงใด

ความพึงพอใจ	พอใจมาก	พอใจ	พอใจน้อย
๑.มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการ/กิจกรรม			
๒.มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม			
๓.มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม			
๔.มีรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่อสาธารณะ			
๕.การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม			
๖.การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด			
๗.ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น			
๘.การแก้ไขปัญหา และการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น			
๙.ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม			

๖. หากให้ท่านประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหม ในการพัฒนา โดยให้คะแนนเต็ม ๑๐ ท่านจะให้คะแนนองค์การบริหารส่วนตำบลบาราโหมเท่าใด

๖.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เรื่องการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต

(ด้านการส่งเสริมอาชีพ / การตลาด , ส่งเสริมการเกษตร)

ความพึงพอใจ	คะแนน (๑๐ คะแนน)
๑.มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ/กิจกรรม	
๒.มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	
๓.มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	
๔.มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	
๕.การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	
๖.การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	
๗.ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	
๘.ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	

๖.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เรื่องการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะ

(ถนน , ประปา , ไฟฟ้าฯ)

ความพึงพอใจ	คะแนน (๑๐ คะแนน)
๑.มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ/กิจกรรม	
๒.มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	
๓.มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	
๔.มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	
๕.การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	
๖.การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	
๗.ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	
๘.ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	

๖.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เรื่องการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(ด้านสิ่งแวดล้อม,การจัดการขยะ)

ความพึงพอใจ	คะแนน (๑๐ คะแนน)
๑.มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ/กิจกรรม	
๒.มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	
๓.มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	
๔.มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	
๕.การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	
๖.การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	
๗.ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	
๘.ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	

๖.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ เรื่องการเสริมสร้างและรักษาความสงบเรียบร้อย

(การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและความสงบเรียบร้อย , การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดการให้บริการ ฯ , การมีส่วนร่วมของประชาชน , การจัดกิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรมต่าง ๆ)

ความพึงพอใจ	คะแนน (๑๐ คะแนน)
๑.มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ/กิจกรรม	
๒.มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลของโครงการ/กิจกรรม	
๓.มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นในโครงการ/กิจกรรม	
๔.มีการรายงานผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมให้ประชาชนทราบ	
๕.การเปิดโอกาสให้ประชาชนตรวจสอบการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	
๖.การดำเนินงานเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด	

๗.ผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนในท้องถิ่น	
๘.ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรม	

๔.๔ ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

(๑) ผลกระทบนำไปสู่ออนาคต

(๑.๑) ปัญหาสาธารณสุขภัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันได้แก่ ภัยแล้ง ภาวะภัยน้ำท่วม อหิวาต์ ที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน แนวทางการแก้ไขคือพิจารณาวางแผนการดำเนินการป้องกัน ก่อนเกิดเหตุ ระหว่างเกิดเหตุ หลังเกิดเหตุ บรรจุแผนงาน โครงการ กิจกรรม การให้ความช่วยเหลือต่างๆ จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสามารถดำเนินการได้ทันเวลาที่

(๑.๒) ปัญหาโรคระบาดที่เกิดจากคน เกิดจากสัตว์ ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตประชาชน และสัตว์ต่าง ๆ ในตำบล ซึ่งได้แก่ โรคไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดนก โรคมือเท้า ปาก ที่เกิดขึ้นกับเด็กๆ โรคพิษสุนัขบ้า แนวทางการแก้ไขปัญหา คือ ฝึกอบรม ประชาสัมพันธ์ มาตรการป้องกัน ลงพื้นที่ระงับการเกิดโรคระบาด การทำลาย การรักษา

(๑.๓) ปัญหาประชาชนมีรายได้น้อย การศึกษาต่ำ ประชาชนในตำบลยังมีคนรายได้น้อย มีหนี้สินเยอะ ไม่เพียงพอในการดำรงชีวิต ค่าครองชีพสูง แนวทางการแก้ไขปัญหา ให้ความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ สาธิต การประกอบอาชีพ ช่วยเหลือประชาชนซ่อมแซมบ้านคนจน ผู้มีรายได้น้อย ส่งเสริมด้านการศึกษาโดยการจัดบริการสาธารณสุข ด้านการศึกษา การจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ให้กับเด็กนักเรียน จ้างเด็กนักเรียนในช่วงปิดภาคเรียน เพื่อมีรายได้

(๑.๔) ปัญหายาเสพติดในตำบล ในพื้นที่ยังไม่พบว่ามีการค้ายาเสพติด และยังไม่พบรายงานว่ามีผู้ติดยาเสพติด แต่เพื่อเป็นการป้องกัน มีแนวทางการป้องกัน โดยการลงพื้นที่ค้นหา การรณรงค์ป้องกัน การให้ความรู้กับประชาชนได้ทราบถึงโทษของยาเสพติด

(๑.๕) ปัญหาการสัญจรไปมาของประชาชนในตำบล เนื่องจาก ในตำบลด้านโครงสร้างพื้นฐาน เส้นทางคมนาคมบางหมู่บ้านยังเป็น ถนนดิน ถนนลูกรัง ช่วงฤดูฝนถนนลื่น เป็นหลุมเป็นบ่อ เกิดปัญหาในการสัญจรไปมาของประชาชน เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ การคมนาคมล่าช้า แนวทางการแก้ไข จัดทำแผนงาน โครงการก่อสร้างถนนในเส้นทางสำคัญ พิจารณาเสนอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

(๒) ข้อเสนอแนะ ผลจากการพัฒนา

(๒.๑) ข้อเสนอแนะ จากการสำรวจข้อมูล การลงพื้นที่ในตำบล จะเห็นว่าประชาชนยังมีปัญหาที่จะต้องดำเนินการแก้ไขอยู่มาก ดังนี้ ด้านการศึกษา สาธารณสุข ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สวัสดิการสังคม การเกษตร เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม การพัฒนาอาชีพ เส้นทางคมนาคมขนส่ง/ไฟฟ้า/น้ำประปา/แหล่งน้ำเพื่ออุปโภค – บริโภค ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล จากปัญหาด้านต่างๆ ประชาชนไม่สามารถ

แก้ไขปัญหาเองได้จึงต้องเสนอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแก้ไข ทำให้มีการเสนอโครงการเข้ามาเป็นจำนวนมาก ซึ่งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีจำกัดไม่เพียงพอต่อการจัดการได้

(๒.๒) ข้อเสนอแนะ จากข้อสังเกตดังกล่าว มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังนี้ ปัญหาต่างๆ ที่ถูกเสนอมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น ควรนำมาพิจารณาจัดลำดับความสำคัญ โดย

ประชาคมท้องถิ่น ซึ่งมีหลายภาคส่วน ประกอบไปด้วย คณะกรรมการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้าน ตัวแทนส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชนทั่วไป ร่วมกันพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ และพิจารณาบรรจุเข้าแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป กรณีโครงการที่เกินศักยภาพที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

(๒.๓) ผลจากการพัฒนา จากการพัฒนาที่ผ่านมาพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก้ไขปัญหให้กับประชาชนได้ในหลายเรื่อง และครอบคลุมทุกด้าน มีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ประชาชนมีความพึงพอใจ แต่ก็ยังมีปัญหาที่จะต้องแก้ไขต่อไป ไม่ว่าจะเป็นด้านสิ่งแวดล้อมที่ยังมีการปล่อยสัตว์เลี้ยง เช่น วัว แพะ ที่ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน และเส้นทางคมนาคมยังไม่ครบ
